

Висока школа струковних студија за васпитаче у Шапцу

ИЗВЕШТАЈ О РЕЗУЛТАТИМА САМОВРЕДНОВАЊА

фебруар 2011. године

Извештај о резултатима самовредновања Високе школе струковних студија за васпитаче у Шапцу

САДРЖАЈ

УВОД

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ.....	1
2. ОПИС И ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА И МЕРЕ ЗА ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА.....	3
• Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета.....	3
• Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета...	11
• Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета.....	14
• Стандард 4: Квалитет студијског програма.....	17
• Стандард 5: Квалитет наставног процеса.....	23
• Стандард 6: Квалитет научно истраживачког и стручног рада.	27
• Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника.....	31
• Стандард 8: Квалитет студената.....	35
• Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.....	42
• Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке.....	48
• Стандард 11: Квалитет простора и опреме.....	52
• Стандард 12: Финансирање.....	54
• Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета.....	58
• Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета.....	61
3. ОПШТА ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА СА ПРЕДЛОГОМ МЕРА.....	64
4. СПИСАК ПРИЛОГА.....	69

УВОД

Поступак самовредновања у Високој школи струковних студија за васпитаче у Шапцу је систематска и континуирана активност. Комисија за обезбеђење квалитета Школе је сачинила *Извештај о резултатима самовредновања*, полазећи од усвојених принципа садржаних у *Правилнику о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа*. У циљу систематичног и прегледног презентовања података, Извештај је компонован из три дела:

- Увод
- Општи подаци о Школи
- Процена испуњености стандарда квалитета Високе школе
- Општа оцена испуњености са предлогом мера
- Прилози који поткрепљују оцене Извештаја

Извештај садржи детаљне податке о делатности Школе и посебно податке који се тичу квалитета образовног процеса. Поступак самовредновања обавља се пре свега у циљу критичког сагледавања стварног квалитета рада, како би се установиле конкретне мере за превазилажење евентуалних слабости, пропуста и недостатака. Извештај следи све предвиђене стандарде које је утврдио Национални савет за високо образовање. За вредновање испуњености сваког појединачног стандарда коришћене су три описне оцене: **остварен у целини**, **делимично остварен** и **није остварен**. На темељу извршеног вредновања дефинисане су и посебне мере, у циљу постизања оптималног нивоа квалитета који подразумева испуњеност свих дефинисаних стандарда у целини. Завршни део Извештаја садржи прилоге који материјално поткрепљују донете оцене и предложене мере.

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ШКОЛИ

Висока школа струковних студија за васпитаче у Шапцу од школске 2008/2009. године реализује студијски програм ОБРАЗОВАЊЕ СТРУКОВНИХ ВАСПИТАЧА ПРЕДШКОЛСКЕ ДЕЦЕ. Школа је прошла акредитацију и од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета и добила уверење о акредитацији институције и акредитацији студијског програма на основним струковним студијама у области друштвено-хуманистичких наука (уверење број 612-00-1166/2006 од 30.4.2007. године. Министар просвете је издао дозволу за рад број 612-00-847/2007-04 од 31.07.2007. године).

У току школске 2008/2009. године Школа је добила и дозволу за реализацију програма специјалистичких струковних студија: Образовање струковних васпитача - специјалиста за физичко васпитање. Кориговани су програми специјалистичких струковних студија за: Методику реализације припремног предшколског програма, Ликовно васпитање и Музичко-сценски израз, што је резултирало добијањем и њихове акредитације и стварањем услова за упис нових студената специјалистичких студија (дозвола бр. 612-00-00375/2010-04, од 20. септембра 2010.). Тиме је до краја уобличена вертикална структура програма образовања васпитача у овој Школи.

У Високој школи струковних студија за васпитаче у овом тренутку се школује укупно 626 студената. На основним студијама 520 студената (на првој години 153, на другој години студија 138 и на трећој 219) и 106 студената на специјалистичким студијама. Радно је ангажовано 20 наставника од којих је 16 у радном односу, а 4 наставника су ангажовани по уговору о извођењу наставе; 11 наставника је са научним степеном доктора наука, 9 магистра, 4 асистента - студенти докторских студија. У настави је ангажовано укупно 12 сарадника - 7 сарадника у радном односу и 5 сарадника у допунском раду.

Да би се боље разумео развојни пут садашње Високе школе струковних студија за васпитаче у Шапцу, важно је имати у виду следеће:

Акредитовани студијски програм Школа је почела да реализује од школске 2006/2007. јер је министар просвете и спорта Републике Србије дао сагласност на наставни план и програм трогодишњих студија Више школе за образовање васпитача у Шапцу, који је урађен по концепту трогодишњих примењених студија и садржи потребна обележја Болоњског процеса. Решење о испуњености услова Школа је добила 29. јуна 2006. године.

- Акредитовани студијски програм Школа је почела да реализује од школске 2006/2007. када је министар просвете и спорта Републике Србије дао сагласност на наставни план и програм трогодишњих студија Више школе за образовање васпитача у Шапцу, који је урађен по концепту трогодишњих примењених студија и садржи потребна обележја Болоњског процеса. Решење о испуњености услова Школа је добила 29. јуна 2006. године.
- Виша школа за образовање васпитача у Шапцу основана је 1993. године на основу *Закона о оснивању учитељских факултета и о укидању и промени делатност педагошких академија и виших школа* којим је Педагошка академија „Душан Јерковић“ у Шапцу променила назив у Вишу школу за образовање васпитача, а од

Школске 1993/1994. године почела је да реализује наставни план и програм за образовање васпитача у трајању од две године.

- Педагошка академија „Душан Јерковић“ у Шапцу, као правни претходник Више школе за образовање васпитача, основана је на материјалној бази Учитељске школе, одлуком Скупштине општине Шабац из 1972. године, а оснивачи академије су Скупштина општине Шабац и Републичка заједница образовања.

2. ОПИС И ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА И МЕРЕ ЗА ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 1

Изјава о опредељењу Високе школе струковних студија за васпитаче у Шапцу

Висока школа струковних студија за васпитаче у Шапцу се определила да ради по највишим међународним стандардима из области високог школства, поштујући утврђене међународне и националне норме и норме које је сама донела.

Сви запослени и студенти су дужни да се придржавају прихваћених норми и да континуирано и систематски раде на унапређењу квалитета.

Менаџмент Школе и Комисија за квалитет врше континуирано и систематски контролу остваривања прихваћених стандарда и корекције уколико дође до одступања од стандарда.

Тежња за остваривањем високих стандарда квалитета у темељу је развојне политике Школе, инспирисане хармонизацијом са системом високог образовања у Европи и преузимањем сопствене примарне одговорности за квалитет образовања које пружа.

Реформа високог образовања у Србији и, у складу са њом, остварена трансформација Више школе за образовање васпитача у Високу школу струковних студија за васпитаче допринели су прекидању изолованости високог образовања у националним оквирима и самоизолације високообразовних институција и образовања од реалних друштвених потреба. Политиком обезбеђења квалитета Школа настоји да одговори на захтеве времена у погледу квалитета својих услуга, како у реализацији образовно-васпитног процеса, тако и у постизању резултата. Школа тежи да повећа ефикасност и учврсти своју позицију у конкурентском окружењу.

Начин обезбеђења квалитета

Обезбеђивање и континуирано унапређење квалитета одређено је *Законом о високом образовању и Статутом Школе*. У Чл. 135 Статута Школе, каже се да „ циљ успостављања институционалног система управљања квалитетом је утврђивање стандарда квалитета рада и регулисање механизма и поступака за управљање, праћење, вредновање, унапређивање квалитета, као и развијање политике и организационе културе квалитета у обављању делатности Школе.

Своју бригу о осигурању и континуираном унапређивању квалитета Школа је, још у самом процесу акредитације, имплементирала у целокупни систем рада: статутарним одредбама, институционализацијом управљања квалитетом, формирањем Комисије за обезбеђење квалитета, спроведеном самоевалуацијом, а наставиће је даљим спровођењем политике обезбеђења квалитета, реализацијом утврђене стратегије

квалитета, перманентном едукацијом запослених о савременим методама осигурања квалитета, сталном самоевалуацијом и посебно - транспарентношћу свих ових активности.

Јавно презентовање политике обезбеђења квалитета има циљ да студентима, родитељима, установама за предшколско васпитање и друштву у целини демонстрира преданост Школе квалитету и њену способност задовољавања потребе за квалитетом код свих заинтересованих страна.

Принципи обезбеђења квалитета

Политика обезбеђења квалитета у Школи темељи се на следећим принципима:

1. Школа је примарно одговорна за квалитет наставних програма и компетенција (знања, вештина, ставова, вредности, мотивације за професионални рад) које студенти у њој стичу, односно које се верификују дипломом. Тај технички квалитет је кључно питање којим ће се Школа континуирано бавити. Приликом доношења свих одлука, увек ће се имати у виду квалитет њеног "услужног производа".
2. Школа предано ради и на другој, важној димензији квалитета - на функционалном квалитету, који се тиче онога шта студент добија у процесу наставе, у интеракцији са наставницима, али и ненаставним особљем које се третира као важна подршка у стратегији остваривања постављених циљева, који се тиче организације наставног процеса, опремљености Школе наставним средствима и библиотечким фондом, који се тиче медијатеке, читаонице, организације рада студентске службе и, посебно, информисаности студената.
3. Студенти играју једну од кључних улога у систему обезбеђења квалитета. Стратегија Школе је да непрестано развија партиципацију студената у наставном процесу, али и на свим другим местима у процесу студирања (Студентски парламент), која води вишем квалитету и ефикаснијем студирању.
4. Обезбеђивање и унапређивање квалитета у Школи није интерни циљ, већ неопходна карика у ланцу општег друштвеног настојања за квалитетом, стога се у политици Школе не занемарују спољне импликације и константна испитивања перцепције њеног квалитета, које подразумевају потпуну транспарентност њеног деловања.
5. Како се делатност Школе заснива на интеракцији (наставници, ненаставно особље, студенти, васпитачи, деца предшколског узраста, родитељи), у политици обезбеђења квалитета важно место заузима култура установе - начин на који је Школа организована, стил управљања, индивидуална мотивација сваког запосленог, тимски рад, облици комуникације, позитиван став свих запослених према студенту, емпатија и др. Упућеност на студента обухвата напоре Школе да разуме опште студентске потребе, али подразумева и разматрање специјалних захтева, пружање појединачне пажње и уочавање специфичних потреба сваког студента. На пример, Школа за сада не располаже програмом студија на даљину, али ће уложити све напоре да се испита и таква могућност студирања.

Кораци у обезбеђивању квалитета

Први корак у изграђивању система за обезбеђење квалитета је усвајање Извештаја о резултатима самовредновања - документа који садржи информације о свим релевантним аспектима школских функција и операција, значајних за стандарде и

квалитет нових студијских програма, њихову имплементацију, потребне процедуре и надзор остварених ефеката. Овај корак подразумева утврђивање области обезбеђења квалитета, а то су: студијски програм, настава, истраживање, вредновање студената, уџбеници и литература, ресурси, ваннаставна подршка, управљање, финансирање. С тим у вези, утврђени су субјекти обезбеђења квалитета (наставници, Наставно веће, Комисија за обезбеђење квалитета, Савет, директор, студенти, ваннаставно особље, екстерне институције), као и њихова улога у том процесу

Политика обезбеђења квалитета коју је на предлог Комисије за обезбеђење квалитета донео Управни одбор Школе је *други корак* у институционализацији културе квалитета у овој високошколској установи. Она подразумева дефинисање и одређивање значаја квалитета, одређивање димензија квалитета, дефинисање детерминанти квалитета, као и њихову примену у пракси. Она је конзистентна са екстерним окружењем (европским и националним стандардима), интерно је конзистентна, јер је у складу са већ негованом политиком Школе, одговара расположивим ресурсима Школе, изводљива је - углавном је могуће мерити резултате њеног спровођења.

Трећи корак је утврђивање стратегије обезбеђења квалитета, која, поред напред наведеног, подразумева евалуацију и самоевалуацију, анализу пропуста у квалитету, континуирано унапређење квалитета, превазилажење могућих баријера, унапређење квалитета кроз тимски рад, као и развој система за управљање квалитетом, унапређење квалитета на повећаној партиципацији студената итд.

Четврти корак бави се препрекама и изазовима у одређивању квалитета датих услуга кад су у питању студенти, предшколске установе, друштво у целини. Свима њима је изазов да објективно мере квалитет рада у Школи. Најчешћи разлози су из групе општепознатих: перцепција квалитета настаје као резултат поређења очекивања са стварним извођењем услуге; оцена квалитета подразумева и оцену резултата и оцену самог процеса; корисници услуге немају много опипљивих знакова квалитета, као што је то у другим делатностима.

Политика обезбеђења квалитета

Политика обезбеђења квалитета у Школи гради се на општеважећим детерминантама квалитета у свету. Најважнији елементи те политике су изграђивање, очување и унапређење:

- **Компетентности** - Школа са својим студијским програмом, простором, опремом, организацијом, наставничким кадром и ненаставним особљем поседује, али непрестано обнавља и иновира квалитете за пружање прокламованих услуга;
- **Кређибилитета** - са традицијом и репутацијом Учитељске школе, Педагошке академије за учитеље, Више школе за образовање васпитача, које су годинама значајне кадровске школе не само у Мачванском округу него у више србијанских округа, Школа, као њихов настављач, повлачи поверење и наслеђује њихов кређибилитет, посебно углед наставног особља и културе организације, са обавезом сталног усавршавања и унапређења квалитета рада;
- **Поузданости** - која се тиче способности Школе да поуздано, тачно и доследно сваком студенту пружи обећану услугу;

- **Сигурности** - која проистиче из претходних детерминанти и огледа се у ослобађању од опасности, ризика и неизвесности, и кад је у питању физичка и финансијска сигурност;
- **Осетљивости** - која означава спремност и одлучност наставника и ненаставног особља да пружи студенту обећану услугу и неопходну помоћ; подразумева се брзина и флексибилност у датом процесу;
- **Пристапачности** - Школа настоји да у свакој ситуацији омогући олакшан временски и просторни контакт студената са свим њеним институтима;
- **Комуникативности** - која одражава настојање Школе да студенти буду добро информисани -од објашњења која се тичу школовања (информатор, званична Интернет-презентација Школе), преко низа свакодневних информација, до објашњења како да се превазиђе неки проблем;
- **Куртоазности** - која подразумева учтивост, поштовање, обзирност и партнерско осећање које Школа настоји да студент уочи код свих запослених, посебно оних са којима су у директном контакту;
- **Разумевања и упућености на студента** - који обухватају напоре Школе да разуме опште студентске потребе, подразумева се и разматрање специјалних захтева, пружање појединачне пажње и уочавање специфичних интересовања студената;
- **Проверљивости** - која се огледа у постојању физичких доказа (простор, опрема, средства, комуникациони системи) који помажу процес студирања.

Опредељење и Стратегија за изградњу и организациону културу квалитета

У систем и програме за обезбеђење квалитета укључени су: Комисија за обезбеђење квалитета, Студентски парламент, Савет Школе, директор, Наставно веће, али и сви запослени и сви студенти Школе, као и шира друштвена заједница. Рад Комисије за обезбеђење квалитета отворен је за јавност. На предлог Комисије за обезбеђење квалитета, Савет Школе утврђује задатке, дефинише стандарде и критеријуме квалитетног функционисања организационих јединица Школе, утврђује карактеристичне индикаторе квалитета, организује праћење различитих аспеката квалитета и различитих циљних група (студенти, наставници, административно особље, техничко-помоћно особље), води евиденцију, врши ревизију, успоставља облике интерног оцењивања као темељне претпоставке управљања квалитетом, алоцира одговорност, даје повратне информације од наставника студентима и обрнуто, подстиче стручно усавршавање наставника и других запослених.

У циљу обезбеђења и унапређивања квалитета, спроводе се истраживања, анкете студената и наставника - о наставном плану и наставним програмима, наставним садржајима, литератури, извођењу наставе, облицима и методама рада, испитима, радном оптерећењу студената, комуникацији и сл. Праћење квалитета обухвата и анализе успешности студирања, мобилности студената, могућности запошљавања у нашим и европским оквирима.

Прву Стратегију обезбеђења квалитета донео је Управни одбор Школе (10.01.2007.) на предлог директора Школе. Стратегија обезбеђења квалитета је у константној промоцији у интерној и екстерној јавности. Политика обезбеђења квалитета објављена је на Интернет-презентацији Школе.

б) SWOT анализа

Стратегија обезбеђења квалитета настала је на основу детаљне анализе, која је обухватала разумевање позиције Школе у новом систему високог образовања. Анализа је дала одговоре на бројна питања о променама унутар тог система, као и о снази Школе и њених ресурса у контексту тих промена. Исто тако, анализа је указала и на неке недостатке у досадашњем изграђивању система, који су стварали проблеме и успоравали реализацију пројекта трансформације.

У стратегијском планирању укупног рада на трансформацији, Школа је пошла од SWOT анализе у којој је сучелила интерне снаге и слабости са екстерним шансама и претњама. Циљ је био да се активирају снаге и превазиђу слабости, да се искористе шансе и отклоне спољне препреке.

Актуелна SWOT анализа показује шта се *до сада* (2007-2010) урадило када је у питању Стратегија обезбеђења квалитета:

ПРЕДНОСТИ	НЕДОСТАЦИ
<ul style="list-style-type: none">- квалитетан студијски програм,- обезбеђени базични стандарди квалитета,- тимски рад који даје резултате,- опредељеност свих запослених за квалитет- укљученост студената у евалуацију квалитета- побољшана техничко-технолошка основа рада Школе (уређеност простора, повећан број савремених рачунара)- висока професионалност и квалитет запослених	<ul style="list-style-type: none">- још увек недовољна опремљеност Школе савременим наставним средствима,- информациони систем је у повоју, треба га интензивније развити,- још увек недовољна присутност савремене технологије у настави
МОГУЋНОСТИ	ПРЕПРЕКЕ
<ul style="list-style-type: none">- акредитован студијски програм по коме је Школа почела да ради,- акредитована четири специјалистичка програма- интересовање студената за струковне студије за васпитаче,- интересовање васпитача за специјалистичке студије- заинтересованост других школа сличног профила за са радњу са Школом- међународни пројекти у области образовања- процес приступања ЕУ	<ul style="list-style-type: none">- постојање конкуренције – других школа за васпитаче у непосредном окружу од 100 км- опција четворогодишњих студија за васпитаче на учитељским факултетима- већа склоност младих средњошколаца ка високопрофитабилним занимањима- скромно интересовање локалне самоуправе за пружање подшке високим школама на територији Града- општа позиција образовања у друштву- скромне и ограничене могућности финансирања из јавног буџета- неповољна економск ситуација у друштву која не погодује унапређењу квалитета

Школа је предузела бројне кораке у достизању стандарда потребних за осигурање квалитета у једној високошколској установи. Ти кораци су, пре свега, везани за имплементирање климе о потреби обезбеђења квалитета, за подстицање стручног и научног усавршавања наставника, за кадровску политику која у први план ставља квалитет, посебно за стварање нових студијских програма.

S	Стратегијом се изражавају спремност и трајно опредељење Школе да континуирано и систематски унапређије квалитет образовног процеса и рада према дефинисаним захтевима Стандарда квалитета.
W	Недостатак знања о значају културе квалитета код чиниоца који треба да свакодневно својим деловањем да изграђују и унапређују систем квалитета.
O	Утврђивање заједничких стандарда у свим деловима функционисања на нивоу Школе, као и усвајање акционог плана
T	Недовољно ангажовање свих субјеката у Школи за спровођење мера за обезбеђење и унапређење квалитета

Оцена испуњености: испуњен у целини

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 1

Стратегија обезбеђења квалитета у Школи изграђује се на траженом квалитету у очекивањима и захтевима студената, високошколског образовања, друштвених потреба у националном и европском контексту, њоме се спроводи политика обезбеђења квалитета, њено континуирано унапређење, стварање амбијента у коме сви запослени дају допринос унапређењу квалитета.

У стратегијском планирању фокусирани су: стратешка оријентација (изабрани путеви за остварење циљева), интегрисање активности континуираног унапређења квалитета у стратегијске циљеве Школе, стандарди, критична места, људски ресурси, управљање процесима, студенти, култура установе, утврђивање система мерења, информације и анализе, документација система управљања квалитетом, учење из резултата, учење од најбољих школа истог профила (*benchmarking*), стандардизација најбољих поступака у систему за управљање квалитетом, развијање културе квалитета, екстерна истраживања, актуелне промене у окружењу, идентификација релевантних трендова.

Како би била способна да пружи прави квалитет, Школа ће континуирано развијати, преиспитивати и унапређивати стратегију компетенције која је повезана са стратегијом квалитета, што подразумева дугорочно планирање текућих и будућих захтева у компетенцијама, адаптирање запослених на нове услове, њихово селекционисање и развијање, како би доприносили континуираном унапређењу квалитета.

Комисија за квалитет на основу SWOT анализе је израдила Акциони план за спровођење стратегије који је доставила Наставном већу и Савету Школе на усвајање, са обавезом да их учини доступним интерној и екстерној јавности, као и да их периодично преиспитује и унапређује.

Елементи анализе			Вредност
Опредељење Школе за унапређење квалитета	S	Трансформација студијског програма изведена у складу са Законом и расположивим могућностима	++
	W	Отпор запослених према променама	+
	O	Промена схватања о функционисању Школе и њеној улози у друштву	++
	T	Недостатак едукативних семинара из области квалитета	++
Мере за обезбеђење квалитета	S	Прве мере и документа уведена у складу са Законом	+++
	W	Недовољна ангажованост у поступку преиспитивања и доношења докумената из система квалитета	+++
	O	Побољшање односа у процесу примене усвојених докумената	++
	T	Отпори променама које доносе усвојене мере	+++
Субјекти обезбеђења квалитета	S	Схватање обавеза које произилазе из усвојених докумената	+++
	W	Недостатак функционисања и повезаност међу различитим субјектима у Школи	++
	O	Будући избори субјеката на основу резултатаа остварених на подручју квалитета	+
	T	Ограничен број активних особа	+++
Области обезбеђивања квалитета	S	Настава најподложнија за имплементацију квалитета	+++
	W	Неадекватно схватање потребе неговања квалитета	++
	O	Увођење процедура и записа о свим активностима	+++
	T	Отпори увођењу механизма контроле	+
Транспарентност усвојене стратегије	S	Стратегија благовремено усвојена и истакнута на сајту	+++
	W	Недостатак акционог плана у претходном периоду	++
	O	Резултати самовредновања улазни елемент за усвајање акционог плана	+++
	T	Недостатак институционалне повезаности кроз конкретне активности	+

Високошколска установа је у обавези да периодично преиспитује и унапређује Стратегију обезбеђења квалитета. На предлог Комисије за квалитет, а на основу препоруке из усвојеног Извештаја о самовредновању Школе (усвојен 12.11.2010.) и SWOT анализе, постојећа Стратегија је преиспитана, и унапређена, тако што је развијена нова Стратегија обезбеђења квалитета за период 2011-2016, са јасно дефинисаним општим и специфичним циљевима, дефинисаним активностима и роковима. Ова Стратегија је базирана на резултатима оствареним претходном. Овом допуном испоштована су сва наведена упутства КАПК.

д) Показатељи и прилози за Стандард 1:

Прилог 1.1. а) Стратегија обезбеђења квалитета 2007-2010

Прилог 1.1. б) и Прилог 1.2. Стратегија обезбеђења квалитета 2011-2016 са мерама и субјектима обезбеђења квалитета

Прилог 1.3. Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета 2011-2016

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 2

Управни одбор Више школе за образовање васпитача усвојио је 25. јануара 2007. године, пред акредитацију, *Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета студијског програма, наставе и услова рада* којим је утврђен институционални систем управљања квалитетом у свим областима рада. Овај Правилник је први документ у области обезбеђења квалитета.

Комисија за самовредновање и остали субјекти обезбеђења квалитета су перманентно пратили, сагледавали и евалуирали његову имплементацију. Поједини механизми за обезбеђење квалитета нису верификовани у пракси, па је 1. јуна 2010. године усвојен нови *Правилник о самовредновању квалитета студијских програма, наставе, рада наставника, служби и услова рада*, којим је потврђен институционални систем управљања квалитетом у свим областима рада, утврђена су подручја обезбеђења квалитета и уређени поступци за обезбеђивање квалитета, а овај акт укључује и регулисање састава, надлежности, овлашћења и начин поступања субјеката надлежних за управљање, праћење, процену и унапређивање.

У фебруару 2011. усвојен је *Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета*. До тада, минимум стандарда квалитета, је био регулисан посебним општим актима Школе. Доношењем овог акта заокружен је правни оквир за испуњење стандарда 2.

Ови документи доступни су на Интернет-презентацији Школе.

Поступак самовредновања у Школи спроводи се: анкетирањем студената, наставног и ненаставног особља и послодаваца, свршених студената Школе; увидом у релевантну документацију и анализом записа и извештаја о резултатима рада наставника, служби и органа Школе; поређењем са критеријумима претходног самовредновања и анализом реализација мера за унапређење квалитета.

Школа узима у обзир и друге изворе вредновања наставе и услова рада као што су: испитни резултати, статистичка анализа похађања наставе, други успеси студената, компетенције наставника, материјално-технички услови рада и сл. Поступком самовредновања анкетирањем студената руководи Комисија за квалитет у сарадњи са помоћником директора, руководиоцима студијских програма, предметним наставницима и Студентским парламентом.

б) SWOT анализа

S	Усвојени документи из области квалитета дефинишу понашање, процедуру и минималне захтеве за квалитетом
W	Недостатак механизма контроле на нивоу Школе за стриктну примену усвојених аката који произилазе из Закона о високом образовању.
O	Јачање улоге Комисије за квалитет
T	Недовољно ангажовање свих субјеката у Школи за спровођење мера за обезбеђење и унапређење квалитета

Оцена испуњености: испуњен у целини

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 2

Елементи анализе			Вредност
Стандарди за обезбеђења квалитета	S	Стандарди усвојени од стране Савета	+++
	W	Различити нивои заинтересованости наставника, сарадника и студената	+
	O	Допуњен Правилник о самовредновању квалитета	++
	T	Незаинтересованост наставника, студената и ненаставног особља	++
Поступци доношења докумената квалитета	S	Комисија за квалитет покреће иницијативу	+++
	W	Наставно веће и Савет прихватају због акредитације	+++
	O	Дефинисање повратних информација	++
	T	Ефекти примене нису одмах видљиви	+

Потребно је да Комисија за квалитет и остали субјекти обезбеђења квалитета стално прате и сагледавају примену наведених аката, како би се стекао увид у њихове практичне ефекте и предузеле мере за унапређење квалитета.

Стандарди и поступци обезбеђења квалитета садрже све елементе који су предвиђени стандардима које прописује Национални савет за високо образовање. Иако су доступни јавности, стандарди и поступци би требало да буду додатно промовисани код запослених и студената. Препоручује се периодично преиспитивање утврђених стандарда и поступка за обезбеђење квалитета.

д) Показатељи и прилози за Стандард 2:

Прилог 2.1. Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе - *Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђивање квалитета*

Прилог 2.2. *Правилник о самовредновању квалитета студијских програма, наставе, рада наставника, служби и услова рада*

Прилог 2.3. Усвојен Годишњи извештај о раду Комисије за квалитет

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 3

Приступ обезбеђењу квалитета у Школи заснива се на:

- развоју културе квалитета, свести свих учесника у наставном процесу о важности квалитета и његовог унапређивања, о личном доприносу и одговорности за квалитет;
- општој и системској бризи за квалитет;
- интерној и екстерној транспарентности;
- упоређивању планираних и остварених резултата;
- прикупљању података и анализи индикатора квалитета, који су основ за доношење квалитетних одлука.

Систем обезбеђења квалитета у Школи темељи се на испуњеним стандардима за осигурање квалитета, на стварању амбијента у којем сви запослени и студенти доприносе унапређењу квалитета. Због овог другог, систем је више од простог збира задовољених стандарда (студијски програм, наставни процес, простор, опрема, уџбеници...) и отворен је за промене и унапређења.

Систем обезбеђења квалитета остварује се кроз процедуре и окружује све процесе у Школи, омогућава кохезију бројних подсистема, изражава приврженост свих запослених постављеним циљевима.

Стандарди квалитета су у основи система, а прве кораке на њиховој имплементацији Школа је већ учинила:

- упознавање свих запослених са стандардима квалитета;
- екстерна презентација система - објављивање политике обезбеђења квалитета на Интернет презентацији Школе;
- уграђивање стандарда квалитета у све нормативне акте, значајне процесе и иницијативе у Школи;
- образовање Комисије за квалитет.

Комисија за обезбеђење квалитета (у њеном чланству су наставници, студенти, ненаставно особље) израђује годишњи и дугорочни план, на основу којих поступа по њиховом усвајању и најмање једном годишње подноси извештај Наставном већу и Савету Школе.

Комисија за квалитет, на основу стандарда, утврђује карактеристичне индикаторе квалитета и организује њихово праћење, подстиче и организује расправе о квалитету, шири културу квалитета у Школи, бави се стандардима квалитетног функционисања организационих јединица у Школи, развија евалуацијске и самоевалуацијске поступке, успоставља облике интерног оцењивања, осигурава повратне информације студената, усмерава сугестије, предлоге, критике, подстиче усавршавање запослених. Комисија свеобухватно прати квалитет студирања (студијски програм, процес извођења наставе, квалитет и доступност литературе, утицај студената на садржај студијског програма, радно оптерећење студената, проверу знања, полагање испита, мобилност студената унутар домаћег и европског простора).

Комисија се посебно бави управљањем очекивањима студената у вези са квалитетом који добијају током студирања и едукацијом студената у вези са студијама, пружањем могућности студентима да разумеју природу образовања које добијају.

Рад Комисије је транспарентан, у њен рад се, на појединим програмима, укључују студенти и запослени. Комисија даје предлоге органима управљања о покретању активности, пројеката, иновирању и развоју институцијских механизма са циљем унапређења квалитета, она осигурава ефективност и ефикасност поступака унапређења квалитета и контролу спровођења интерних механизма обезбеђења и унапређења квалитета.

б) SWOT анализа

S	Јасно дефинисане надлежности свих субјеката за обезбеђење и унапређење квалитета у Школи
W	Неспремност наставника на промене и врло често реаговање стручних органа и органа управљања са закашњењем, што доводи до успореног решавања проблема
O	Усвојени документи из система квалитета довешће до укупног унапређења квалитета у школи
T	Недовољни стручни капацитети постојећег кадра на подручју квалитета и незаинтересованост наставника за функционисање система квалитета

Оцена испуњености: испуњен у целини

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 3

Елементи анализе		Вредност	
Надлежности комисије	S	Надлежности јасно дефинисане	+++
	W	Неадекватно реаговање на акције Комисије	+
	O	Активирање стручних органа и органа управљања	++
	T	Пасивност већине наставника	++
Надлежности наставника	S	Надлежности јасно дефинисане	+++
	W	Недовољна спремност неких наставника да прихвате нове начине рада	++
	O	Посвећивање веће пажње квалитету резултата због напредовања	+
	T	Неспремност за напоре који доводе до унапређење резултата Школе	+
Надлежност студената	S	Законом и нормативним актима дата могућност студентима да активно учествују у оцени квалитета наставе	+++
	W	Ниска заинтересованост студената да парципирају у систему квалитета	+++
	O	Повећана информисаност студената о значају учествовања у истраживању њихових оцена и ставова	++
	T	Незаинтересованост студената треће године и специјалистичких студија	+

Елементи анализе			Вредност
Организација и функционисање система обезбеђења квалитета	S	Нормативна акта јасно дефинисана	+++
	W	Неспремност за промене	++
	O	Инсистирање Министарства просвете и КАПК на доследном спровођењу квалитета	+++
	T	Замор свих субјеката сталним инсистирањем да се ствари доведу у сагласност са нормативним актима, Законом и упутствима Комисије за акредитацију .	+

Школа је обезбедила све елементе који према Стандардима и поступцима за самовредновање Националног савета за високо образовање, чине систем обезбеђења квалитета. Даљи рад на учвршћивању система обезбеђења квалитета треба усмерити у формирању радних тимова са дефинисаним улогама и одговорностима, изради докумената система квалитета (пословници, процедуре, упутства, обрасци).

д) Показатељи и прилози за Стандард 3:

Прилог 3.1. а) Одлука о формирању Комисије за обезбеђење квалитета

Прилог 3.1. б) Одлука о разрешењу чланице Комисије за квалитет

Прилог 3.1. ц) Допуна Одлуке о именовању Комисије за квалитет

Прилог 3.1. д) Одлука о именовању студената – чланова Комисије за квалитет

Прилог 3.1. е) Изводи из Статута о праћењу квалитета и Комисији за квалитет

Прилог 3.2. Спроведене анкете, списак

Прилог 3.3. Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера

Стандард 4: Квалитет студијског програма

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 4

У првој фази рада на обезбеђењу квалитета, Школа се ангажовала на анализи постојећег студијског плана и програма, на откривању његових квалитета и недостатака. На основу тога је уследило утврђивање новог студијског плана и програма основних струковних студија, који полази од:

- Превазилажења недостатака претходног студијског програма и његових неефикасности утврђених у пракси;
- Циљева и исхода реформе високог образовања у Србији;
- Прихватања Болоњске декларације и имплементације њених ставова;
- Компатибилности студијског програма са адекватним програмима у европском контексту;
- Потребе сталног модификовања и усавршавања с обзиром на резултате постигнуте у пракси.

У конципирању студијског програма Школа се руководила својом мисијом, јасно утврђеним циљевима и исходима учења (квалификације и компетенције студената- будућих васпитача), захтевима постојеће реформе предшколског васпитања и образовања (укључујући и реформу основношколског образовања), разумењем система предшколског васпитања, утицајем приватног сектора у њега, новим научним достигнућима и светским искуствима у области предшколског васпитања и образовања, као и потребама нашег друштва у процесу транзиције. Након свестраног рада, усвојен је студијски план и програм, који је добио акредитацију Комисије за акредитацију. *Уверење о акредитацији студијског програма – Образовање струковних васпитача предшколске деце основних струковних студија се налази у Прилогу 4.1 а).*

- У њему се налазе предмети и садржаји на основу којих свршени студент ове Школе стиче компетенције које су савремене, адекватне друштвеном тренутку, засноване на императивима модерног предшколског васпитања и образовања, као што су самосталност, креативност, стваралачки начин размишљања, иновативност, критички однос према сопственој пракси, практична примена знања и вештина, праћење достигнућа струке. Као потврда да су исходима учења сваког појединачног студијског програма (Обухваћеност сваког програмског исхода учења у оквиру обавезних предмета појединачних студијских програма је приказана у Табели 4.2.) остварени циљеви и задаци Школе показују високо вредноване стручне компетенције струковних васпитача - дипломираних студената Школе од стране послодаваца просечном оценом 4,28. Анализа задовољства послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца је дата у Прилогу 4.9.
- Акредитовани програм је, у складу са интенцијама реформе, претрпео незнатне измене, како би се ускладио са стандардима о односу обавезних и изборних предмета које Министарство просвете накнадно донело;
- Програм има стандардом прописани однос обавезних и изборних предмета;
- Однос академско - општеобразовних (14,00%), стручних (36,50%) и стручно –апликативних дисциплина (49,50%) у оквирима је стандарда;
- Програм поклања велику пажњу практичној настави и пракси студената;

- Програм је компатибилан са студијским програмима више сродних школа у европском контексту;
- Радно оптерећење студената (мерено ЕСПБ бодовима) у складу је са прописаним стандардом;
- Програм је флексибилан и отворен за примену иновативних метода учења;
- Услови и поступци за стицање звања и добијање дипломе доступни су постојећим и будућим студентима, као и широј јавности. Школа обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама путем званичне Интернет презентације Школе.

Након акредитације студијског програма – *Образовање струковних васпитача предшколске деце основних струковних студија*, уследила је и акредитација четири студијска програма на студијама другог степена:

- 1) *Специјалиста за физичко васпитање,*
- 2) *Специјалиста за ликовно васпитање,*
- 3) *Специјалиста за музичко-сценски израз и*
- 4) *Специјалиста за методiku реализације припремног предшколског програма.*

(Одлуке и Уверења о акредитацији студијских програма специјалистичких струковних студија се налазе у Прилозима 4.1.б),ц),д),е). Листа акредитованих студијских програма са укупним бројем уписаних студената школске 2008/2009., 2009/2010. и 2010/2011. се налази у Табели 4.1.

Из Прилога 4.2. види се да је у порасту проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних студената). Очекује се да ће тако бити и на крају школске 2010/2011. год. што би онда већ давало могућност да се говори о узлазном тренду.

Просечно трајање студија на основном студијском програму у школској 2008/2009, 2009/2010 и 2010/2011. год. је било 4 године (Погледати Прилог 4.3.) На специјалистичким студијама које су започеле школске 2009/2010. год. на свим акредитованим програмима, просечно трајање студија у школској 2009/2010. и 2010/2011. год. је 2 године. (Погледати Прилог 4.3.)

Стопа одустајања студената од даљег студирања такође је праћена у истом периоду. На основним струковним студијама, за школску 2008/2009. год. је била 0,76%, а за школску 2009/2010. год. – 0,0%, а у школској 2010/2011. је 0,76%. Може се запазити да је у све три школске године стопа одустајања од даљег студирања на основним струковним студијама врло ниска. На специјалистичким струковним студијама, за исте школске године, на смеровима специјалиста за физичко васпитање и специјалиста за предшколски припремни програм та стопа је 0%, односно ниједен од наведених школских година није било одустајања. На смеровима специјалиста за музичко-сценски израз и специјалиста за ликовно васпитање одустајање се јавило у школској 2010/2011. години и та стопа је иста – износи 0,76%. (Погледати Прилог 4.4.)

Број студената који су уписали наредну школску годину (2010/2011) у односу на остварене ЕСПБ бодове је следећи: *другу годину* основних струковних студија са остварених 60 ЕСПБ бодова је уписало 100 студената, са 37 – 60 ЕСПБ бодова уписало

је 29 студената; са мање од 37 ЕСПБ бодова – 9 студената; *трећу годину* основних струковних студија са остварених 60 ЕСПБ бодова је уписало 73 студената, са 37 – 60 ЕСПБ бодова уписало је 22 студената; са мање од 37 ЕСПБ бодова – 134 студената. Укупан број студената на свим студијским програмима који су остварили 60 ЕСПБ бодова је 173; укупан број оних који су остварили 37 – 60 ЕСПБ бодова је 51, а оних који имају мање од 37 је 143. (Прилог 4.5.)

Квалитет студијских програма основних и специјалистичких струковних студија обезбеђује се: утврђивањем и правовременим објављивањем, систематским праћењем и континуираним усавршавањем сваког појединог студијског програма који реализује Школа и његове усклађености са задацима и циљевима Школе, а нарочито: структуре и садржаја студијског програма у погледу односа општеакадемских, научно-стручних и стручно-апликативних предмета, радног оптерећења студената израженог у ЕСПБ бодовима, исхода и квалификација које добијају студенти када заврше студије, могућности за запошљавање и даље школовање; савремености и међународне усаглашености студијских програма, услова уписа студената, оцењивања и напредовања студената.

Наставно веће и његове комисије, и даље, испитују квалитет студијског програма и проверавају га (колико је то могуће у овом кратком времену) у пракси. Наставно веће и даље прати и проверава исходе и компетенције које добијају студенти по завршетку студија, циљеве студијског програма, његову структуру и садржај, однос академско-општеобразовних, стручних и стручно-апликативних предмета, радно оптерећење студената мерено ЕСПБ. У том испитивању користи се искуствима европских земаља, прикупљеним информацијама од релевантних школа у окружењу, повратним информација од студената. У наредном периоду Школа ће разрадити и формалне поступке за одобравање, праћење и контролу програма студија не само од њених стручних тела него и од екстерних институција. У досадашњим поступцима самоевалуације (неколико седница Наставног већа имало је ту тачку) наставници, спрам постојећег студијског програма, показују следеће резерве: (1) сви предмети су једносеместрални, што је у складу са Болоњском декларацијом, али последица тога је велики број предмета током студирања; (2) на пример, седам методика - методика васпитнообразовног рада са децом предшколског узраста, методика развоја говора, методика упознавања околине, методика почетног развијања математичких појмова, методика музичког васпитања, методика ликовног васпитања, методика физичког васпитања; све су означене у програму као методике 1 и 2, што у крајњем билансу, представља четрнаест предмета.

Даљи рад на студијском плану и програму биће усмерен на иновирање и побољшање квалитета постојећих садржаја, као и на смањење броја предмета на основу сажимања садржаја и могуће интердисциплинарне повезаности предмета.

Трајни задатак је континуирано осавремењавање програмских садржаја и њихова упоредивост са курикулумима сродних школа у Европи. Осавремењавање курикулума увек ће бити на трагу подстицања студената на креативно размишљање, истраживање и примену стечених знања у пракси.

Школа је обезбедила перманентно учешће студената у оцењивању и квалитету студијског програма. У вези са тим и основни и специјалистички студијски програм био је предмет и евалуације студената. Методом анкете испитивана су оба студијска

програма, овај други, наравно, било је могуће само делимично проверавати, с обзиром на то да се прва генерација уписала у 2009/2010.(специјалистички програм за физичко васпитање). Резултати показују да просечна оцена студијског програма на основним студијама износи 3,55 што представљају позитиван показатељ студентске процене услова и организације студијских програма. Детаљна анализа резултата студентског вредновања студијског програма образовање струковних васпитача предшколске деце основних струковних студија се налази у Прилогу 4.6. Спроведене анкете студената, који обухвата листу свих анкета које се спроводе са студентима у току самовредновања рада Школе и Извештај – вредновање студијског програма.

Квалитет студијског програма је вреднован и путем анкетног истраживања задовољства дипломираних студената. Да су резултати охрабрујући показује висока просечна оцена задовољства дипломираних студената квалитетом наставе (4,46). Анализа задовољства дипломираних студената квалитетом студијског програма и постигнутим исходима учења су дати у Прилогу 4.8.

Према резултатима свакако треба имати резерве, али су они, у сваком случају, корисни, и по томе што се у Школи ствара клима, и међу наставницима и међу студентима, непрестане бриге за квалитет и изграђивање културе квалитета.

б) SWOT анализа

S	Сви студијски програми на оба нивоа усаглашени су са бројчаним и суштинским критеријумима дефинисаним Стандардима за акредитацију
W	Активности у највећој мери усмерене на испуњење формалних критеријума за акредитацију
O	Континуирано преиспитивање и стално унапређење свих студијских програма
T	Недовољна заинтересованост наставника за проучавање захтева стандарда и недостатак мотивације за стално унапређење квалитета студијских програма

Елементи анализе			Вредност
Циљеви студијских програма	S	На свим студијским програмима циљеви су јасно дефинисани	+++
	W	Реализација дефинисаних циљева	++
	O	Могућности унапређења праксе	+
	T	Инертност наставника после акредитације	++
Структура студијских програма	S	Јасно дефинисана у складу са стандардима	+++
	W	Неадекватна реализација наставног програма	++
	O	Усаглашавање са другима током реализације	+
	T	Неспремност наставника на промене	++

Елементи анализе			Вредност
Садржај студијских програма	S	Јасно дефинисана у књизи предмета	++
	W	Недовољна повезаност садржаја појединих предмета у курикулуму	+++
	O	Могућност унапређења кроз периодично преиспитивање	+
	T	Недостатак посвећености наставника за унапређење садржаја предмета	+++
Усаглашеност ЕСПБ бодова	S	Дефинисани за сваки предмет	++
	W	Суштински није повезана са стварним радом кога студент треба да уложи	+
	O	Код евалуације наставе могу се извршити корекције	++
	T	Недостатак утицаја резултата на дефинисање обима ангажовања	+
Поступци праћења квалитета студијског програма	S	Студентско вредновање	+++
	W	Недовољна заинтересованост и наставника и студената	++
	O	Анализа резултата и предузимање мера на Наставном већу	++
	T	Отпор наставника контроли њиховог рада	++
Континуирано осавремењавање студијских програма	S	У периоду 2007 – 2010. година програми су унапређени	+++
	W	Недовољна кооперација између студијских програма	+
	O	Недовољан број студената на појединим, посебно специјалистичким студијским програмима	++
	T	Непоштовање нормативних аката	+

Оцена испуњености стандарда 4: испуњен у целини

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:

Приликом израде студијских програма и основних и специјалистичких студија стриктно су поштовани елементи прописани Законом о високом образовању за овај ниво студија. Број студената одговара расположивим капацитетима Школе. Препоручује се се континуирано праћење реализације студијских програма и сходно томе по потреби и редефинисање студентског оптерећења израженог у ЕСПБ.

У будућем раду Школа ће редовно прибављати повратне информације од предшколских установа и других релевантних институција о квалитету свог студијског програма.

Неопходно је континуирано наставити активности Школе кроз акциони план остварења Стратегије обезбеђења квалитета на даљем усавршавању квалитета дефинисаних студијских програма користећи искуства најбоље праксе из образовног простора ЕУ.

д) Показатељи и прилози за Стандард 4:

Табела 4.1. Листа студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената школске 2008/2009.; 2009/2010. и 2010/11.

Табела 4.2. Обухваћеност сваког програмског исхода учења у оквиру обавезних предмета појединачних студијских програма

Прилог 4.1.а) Уверење о акредитацији студијског програма основних струковних студија

Прилог 4.1.б) Одлука о акредитацији – специјалиста за физичко васпитање

Прилог 4.1.ц) Одлука о акредитацији – специјалиста за ликовно васпитање

Прилог 4.1.д) Одлука о акредитацији – специјалиста за музичко-сценски израз

Прилог 4.1.е) Одлука о акредитацији – специјалиста за припремно предшколски програм

Прилог 4.2. Процент дипломираних студената (у односу на број уписаних) у школској 2008/2009.; 2009/2010. и 2010/2011. години у оквиру акредитованих студијских програма

Прилог 4.3. Просечно трајање студија у школској 2008/2009.; 2009/2010. и 2010/2011. години у односу на ранији петогодишњи и десетогодишњи период

Прилог 4.4. Стопа одустајања студената од даљег студирања

Прилог 4.5. Број студената који су уписали наредну школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60), (мање од 37) за сваки студијски програм

Прилог 4.6. Спроведене анкете студената, списак

Прилог 4.8. Мишљење дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења

Прилог 4.9. Задовољство послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 5

Квалитет наставног процеса у Школи мери се преко бројних објективних индикатора. Циљ евалуације одређених стандарда квалитета наставе и унапређивања квалитета процеса наставе јесте обезбеђење базичног нивоа квалитета наставног процеса.

Студенти имају потпун фонд информација о предиспитним обавезама, начину и критеријумима оцењивања на испиту и друге релевантне податке потребне за остваривање свих права и успешно извршавање обавеза.

Студентима су доступне следеће информације о курикулуму: основни подаци о свим наставним предметима (назив, број ЕСПБ, година), циљеви и исходи учења, садржај и структура предмета, план предавања и вежби, начин оцењивања по сваком предмету. Распоред предавања у Школи је познат пре почетка одговарајућег семестра. Основне информације студентима су доступне како на огласним таблама тако и на Интернет презентацији Школе.

У оквиру *Годишњег плана рада Школе* дефинисан је распоред предавања и распоред вежби са прецизном сатницом и распоредом студената по групама, о чему постоји благовремено информисање.

У циљу стандардизације поступака оцењивања, донет је одговарајући *Правилник о полагању испита и оцењивању* (Прилог 5. 2. б)), а провера обезбеђења квалитета потврђује да се основни критеријуми, услови и поступак оцењивања у целости поштују.

Квалитетом наставног процеса бавило се и Наставно веће у марту 2009. године, с предлогом да се обавезно учине доступни студентима *Извођачки планови рада* за сваки семестар. Извођачки планови прате садржај предмета према наставним недељама, дефинисане термине за предиспитне обавезе, теме за завршне радове итд. У вези са тим усвојена је и Одлука да наставници ураде и извештај за претходну школску годину за наставне предмете на којима су били ангажовани.

Комисија за квалитет у оквиру овог стандарда је пратила и установила следеће:

- Календарски распоред предавања доступан студентима;
- Настава се одвија према утврђеном распореду;
- Списак обавезне и допунске литературе доступан на Интернет презентацији Школе;
- Распоред предиспитних консултација истакнут на огласној табли;
- Предиспитне обавезе студената евидентирани у картону студената;
- Термин за испите истакнути на огласној табли;
- Евиденција о одржаним испитима се води уредно;

Квалитетом наставног процеса Школа се бавила и кроз вредновање педагошког рада наставника у летњем семестру 2008/2009 и зимском 2009/2010. год. (Прилог 5.1.)

Резултати показују да су студенти најзадовољнији припремљеношћу наставника за наставу (просечна оцена: 4,36), као и начином на који они излажу градиво (4,19). Високом оценом 4,26 студенти су оценили наставнике да одговарају на студентска питања и да воде рачуна о њиховим коментарима. Темпо излагања градива, прегледност излагања и истицање најбитнијих делова градива. оценили су оценом 4,19. Према оценама студената, овој групи одговора припада "тачност и редовност долажења наставника на наставу" (4,13). Нешто нижим оценама, студенти су оценили тврдње који се се тичу оцена које су им дали наставници, тј. сматрају да оне одговарају нивоу показаног знања (3,15).

Добијени налази допуштају извођење закључка да су студенти, у просеку, углавном задовољни радом наставника. Генерални закључак је да резултати ове анкете могу бити од користи у даљем раду свих наставника и њиховом континуираном стручном и методичком усавршавању. Уочене слабости ће послужити као основа за извођење одређених препорука и предлога мера за њихово превазилажење.

б) SWOT анализа

Важно је истаћи следеће налазе:

S (Предности)	<p>Префесионални однос наставника и сарадника према студентима. Доступност потпуног фонда информација о курикулуму, предиспитним обавезама, начину и критеријумима оцењивања на испиту, и других релевантних података.</p> <p>Стандардизованост и перманентна контрола квалитета основних елемената наставног процеса као што су припремање наставе, предавања, вежбе, уџбеници, оцењивање, семинарски радови, дипломски радови, специјалистички радови.</p>
W (Слабости)	<p>Неуједначеност квалитета у настави на различитим наставним дисциплинама.</p> <p>Недовољно активна партиципација студената у моделовању наставног процеса.</p> <p>Непостојање посебног инструмента конструисаног са циљем студентског вредновања наставног процеса.</p>
O (Могућности)	<p>Креирање метамодела формулисања стандарда наставног процеса. Подстицање професионалног развоја наставника и сарадника.</p> <p>Примена метода интерактивног учења као што су тимски рад, групни пројект метод, кооперативно учење, радионичарски облик рада. Подстицање активног учења. Интензивније увођење савремених образовних технологија у наставни процес.</p> <p>Подстицања дискусија и размена мишљења, као и честа, темељна и квалитативно образложена евалуација рада студената.</p>
T (Препреке)	<p>Низак ниво спремности наставника за појачано улагање напора у остваривање стандарда наставног процеса.</p> <p>Необученост дела наставника за примену савремених образовних технологија.</p> <p>Низак ниво консензуса међу наставним особљем.</p>

Оцена испуњености: испуњен у целини

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5

Транспарентније дефинисање стандарда наставног процеса. Дефинисани стандарди морају бити довољно конкретни и прецизни да би могли да се користе као механизам за обезбеђење нивоа квалитета. Са друге стране, они не смеју бити сувише уски да не би ограничили креативност и слободу у раду наставника и сарадника.

Неопходно је интензивирати развој професионалне културе наставника и сарадника.

Препоручује се периодично преиспитивање квалитета наставног процеса и на специјалистичким студијама, примена мера код предмета на којима је уочена слаба пролазност и друге евентуалне тешкоће у реализацији наставе.

Елементи анализе			Вредност
Транспарентније дефинисање стандарда наставног процеса	S	На свим студијским програмима континуирано се детаљно елаборирају стандарди квалитета наставног процеса	+++
	W	Реалативно спора реализација елаборираних стандарда	++
	O	Могућности редовне провере стандарда у пракси наставе	+
	T	Низак ниво спремности код дела наставника на значајније промене	++
Интензивирање развој професионалне културе наставника и сарадника	S	Јасно дефинисана очекивања од наставника и сарадника у складу са стандардима квалитета наставног процеса	+++
	W	Повремена одступања од успостављених процедура наставног процеса	++
	O	Поступци за мотивисање наставника и сарадника за континуиран професионални развој	+++
	T	Отпор појединаца променама	++
Периодично преиспитивање квалитета наставног процеса	S	Јасно дефинисани резултати анализа и препоруке за унапређење	+++
	W	Недовољна примена препорука у пракси	++
	O	Могућност унапређења кроз јасне захтеве и процедуре извештавања о реализацији наставног процеса	+++
	T	Повремени недостатак посвећености дела наставника и сарадника унапређењу наставног процеса	+

д) Показатељи и прилози за Стандард 5

Прилог 5.1.а) Анкете студената о квалитету наставног процеса у оквиру *Извештаја о студентском вредновању педагошког рада наставника*

Прилог 5.1.б) Анкете студената о квалитету наставног процеса у оквиру *Извештаја о студентском вредновању студијског програма*

Прилог 5.1. ц) Анализа задовољства дипломираних студената 2009/2010

Прилог 5.2. а) Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе у оквиру *Правилника о правилима студија*

Прилог 5.2. б) Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе у оквиру *Правилника о полагању испита и оцењивању*

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког и стручног рада

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 6

У складу са својим могућностима, Школа ради на обезбеђењу услова за научно истраживачки рад и остварује јединство образовне и научно истраживачке делатности. садржај и резултата научних истраживања и стручних активности усклађени су са сврхом и циљевима високошколске установе, при чему се стечена знања укључују у наставни процес.

Као индикатори реализације стандарда који се односи на квалитет научноистраживачког и стручног рада вредновани су број радова са листе SCI-индексираних радова у претходном петогодишњем периоду, руковођење научноистраживачким пројектом који финансира Министарство науке, учешће у међународним пројектима, публикације у установи у претходној календарској години према критеријума Министарства науке, списак одјављених докторских дисертација и њихових резенција у релевантним часописима. Осим набројаног, процењују се и наводе и награде и признања, списак ментора, као и однос броја наставника и сарадника укључених на пројекте и однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника.

Анализом стања у Школи на основу постављених критеријума утврдили смо одређене снаге и предности, али и недостатке. Настојали смо да препознамо прилике које нам могу помоћи да унапредимо тренутну ситуацију, као и да не разрешимо изазове и тешкоће у процесу побољшања квалитета научноистраживачког и стручног рада.

Као предности смо препознали чињеницу да одеђени број наставника и сарадника настоји да редовно објављује радове у часописима од домаћег и националног значаја, те запослени у школи јесу аутори SCI-индексираних радова (у прилогу наводимо листу аутора и радова за претходни петогодишњи период).

Такође, евидентно је учешће одређеног броја запослених на међународним пројектима, што позитивно говори о савремености и усклађености са очекивањима од наставника и сарадника запослених на високошколским установама.

На основу вишегодишњег искуства, Школа је учествовала и на конкурс - Темпус IV, 2009. год. са пројектом *Развој и модернизација наставног плана и програма Високе школе струковних студија за васпитаче, Шабац*. Годину дана неколико наставника је вредно радило на пројекту управо мотивисани и привржени европским вредностима у развоју образовања модернизацији наставног програма, новим наставним технологијама, потреби адекватног одговора на захтеве друштва и друштвеног развоја.

Кључни сегменти на којима се радило су:

1. Осавремењавање постојећег наставног програма за васпитаче за рад са предшколском децом, увођењем нових наставних технологија;

2. Дизајнирање и имплементација новог курикулума - образовање васпитача за доживотно образовање, васпитача - андрагога, који је адекватан одговор на антрополошка и социодемографска кретања у нашој земљи, али у земљама Европске уније;
3. Дизајнирање и имплементација новог модула у образовању васпитача предшколске деце-образовање васпитача за рад са посебним потребама, који је у складу са Основама предшколског програма који је донео Национални просветни савет Србије;
4. Имплетација система "учења на даљину", у складу са модерним и флексибилним европским моделима образовања;
5. Креирање флексибилних курикулума, у складу са потребама студената и тржишта рада у Србији;
6. Увођење европских стандарда у систем евалуције и контроле квалитета;
7. Ширење европских вредности у систему високог образовања у Србији.
8. Развијање сарадње са институцијама високог образовања у Европи и омогућавање мобилности студената на европском простору.

Партнери Школе на овом пројекту су били: Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију - Београд; Филозофски факултет - Департамант за Педагогију Ниш, Медицински факултет - Институт за социјалну медицину; Филозофски факултет Љубљана; Учитељски факултет - Темишвар.

Школа једном годишње издаје *Зборник радова наставника и студената*.

Такође, менторски рад је битан за континуирано одржање и унапређивање квалитета рада Школе, јер захтева од наставника непрестано усавршавање у пољу своје научне области. Постоји тенденција повећања броја ментора у односу на укупан број наставника запослених на високошколској установи, али још увек је одређени број наставника чешће у ситуацији да се бави менторским радом у односу на колеге.

Као недостатке које видимо у Школи, када је у питању обезбеђивање квалитета научноистраживачког и стручног рада, јесте мали број радова објављен у иностраним часописима, као и неучествовање у пројектима Министарства науке, чак ни као чланови тима, а посебно не као руководиоци пројекта.

Прилике за побољшање ових недостатака видимо у популаризовању и подстицању на пријављивање и учествовање у научним пројектима. Прилика за промену овог стања може бити подршка професорима са дугогодишњим искуством, да се уз наставни рад, тимски баве истраживањем одређеног проблема, где би до изражаја долазила корелација различитих научних области. Једна од могућности јесте и запошљавање доктораната, који би се подстицали на прикључивање пројектима који се реализују на матичним факултетима, те тако стечено искуство применили и на ситуацију конкисања Школе за пројекте Министарства науке.

Школа има потенцијала, али до сада није то на прави начин искористила, за чвршће повезивање са предшколским установама у окружењу, које би се манифестовале у различитим облицима сарадње, додатној обуци васпитача,

трансформацији васпитне праксе, формирању мреже отворених вртића, заједничким пројектима, истраживањима, манифестацијама.

Као и до сада, Школа ће подстицати своје запослене да се активно баве научним и истраживачким, уметничким и професионалним (стручним) радом, као и да објављује резултате тога рада; неговаће издавачку делатност у складу са својим могућностима.

У Високој школи струковних студија за васпитаче у претходном периоду поклањала се пажња стручноистраживачком раду, његовом подстицању, праћењу, провери и укључивању у наставни процес. Тај рад је посматран у јединству са образовно-васпитном функцијом Школе.

6) SWOT анализа

<u>S</u>	Позитивна оцена стандарда 6. односи се на број радова који достављамо у прилогу, од којих велика већина задовољава критеријуму домаће SCI листе. У протеклом петогодишњем периоду постоји близу 70 радова чији су аутори запослени у Школи. Такође, навели смо и већи број пројеката, међународних и домаћих, у које су укључени наставници и асистенти запослени у Школи. Уз то, постоје и међународно додељена признања професору Школе.
<u>W</u>	Као велика слабост при анализи квалитета научноистраживачког, уметничког и стручног рада, издваја се несразмеран број особа које активно учествују у пројектима и писању радова, и укупног броја наставника и сарадника. Овај недостатак посебно је очигледан при анализи укључености у међународне и пројекте Министарства науке.
<u>O</u>	Прилика за напредак може бити настојање да се запослени у Школи укључе на пројекте Министарства науке, идеално би било као тим, на челу са руководицем из Школе, а уколико то није могуће, онда барем покушати да се појединачно ангажујемо на различитим акредитованим пројектима.
<u>T</u>	Недовољна мотивисаност и недовољно јавно пропагирање значаја писања и објављивања признатих радова, оставља на избор поједницу да ли хоће или не да се анагажује на овим пољима. Можда такав приступ доноси резултате када се вреднује рад унутрашње мотивисаних професора и сарадника да пишу и истражују, али би требало покушати укључити већи број осталих запослених у континуирани истраживачки рад, истицањем значаја таког приступа за Школу (донације, препознатљивост, промоцију) а истовремено и за запослене (лична промоција, контакти са колегама из школе и других институција, јавно промовисање резултата истраживања....).

Оцена испуњености: делимично испуњен

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 6

Препоруке: Према броју радова, обиму међународне сарадње као и према броју и квалитету техничке опремљености, услови за научно-истраживачки рад у Школи су на нивоу базичних стандарда квалитета, али нису одговарајући за значајнија постигнућа.

Иако Школа прати и оцењује обим и квалитет научноистраживачког рада наставника и сарадника, путем појединачних извештаја о раду који су уједно и саставни део Извештаја о раду школе, неопходно је: формулисати и подстицајне мере које би допринеле подизању нивоа мотивације наставника и сарадника за научно-истраживачки рад и направити и применити план побољшања техничко-техничке инфраструктуре.

д) Показатељи и прилози за Стандард 6

Табела 6.1. а) Број и списак SCI-индексираних радова по годинама за претходни петогодишњи период

Табела 6.1. б) Број и списак уметничких радова

Табела 6.3. Списак наставника и сарадника запослених и ангажованих у Школи, учесника у међународним пројектима за период 2006-2010 и период 2011-2014

Табела 6.5. Списак објављених докторских дисертација и одговарајуће публикације у часописима са рецензијом који приказују резултате докторске дисертације за све кандидате који су докторирали на високошколској установи у периоду 2006-2011. год.

Прилог 6.1. Награде и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком раду

Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених на пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи

Прилог 6.5. Листа опреме у власништву установе која се користи за научноистраживачки, уметнички и стручни рад

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 7

Квалитет наставника и сарадника у Школи обезбеђује се њиховим пажљивим планирањем, селекцијом на основу процедура утврђених Законом о високом образовању, Статутом Школе и Правилником о избору у звања наставника и сарадника, као и стварањем услова за перманентну едукацију и усавршавање наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

У свом досадашњем раду Школа се строго придржавала прописаних критеријума и процедура приликом избора наставника. Сви избори врше се јавним конкурсом, а написани извештаји се излажу јавности на сајту Школе, тако да је поступак у потпуности транспарентан.

Школа је систематски подстицала, пратила и оцењивала научну, истраживачку, уметничку, стручну и педагошку активност наставника, омогућавајући наставницима перманентну едукацију и усавршавање. Школа је финансирала и на друге начине помагала докторске студије, учешће на научним и стручним скуповима, издавање уџбеника, монографија и других публикација, посете сродним школама и предшколским установама у иностранству.

За сада не постоји програм едукације наставника и усавршавања педагошких способности ни оцењивање њиховог квалитета као критеријума за избор. Низак материјални положај Школе смањује могућност наставника за путовањима, студијским боравцима, набавком савремене опреме у циљу развоја одређених области и дисциплина по високим стандардима.

У Школи данас ради 20 наставника, од којих су 16 у радном односу, а 4 наставника су ангажовани у допунском раду, по основу уговора о извођењу наставе. Од 20 наставника који изводе наставу: 11 су доктори наука (8 наставника имају звање професора струковних студија, а 3 наставника имају универзитетска звања), а 9 наставника имају академски назив магистра (3 наставника су професори струковних студија, а 6 наставника има изборно звање предавача).

Четири наставника су у процедури израде докторске дисертације.

Трајно опредељење Школе је спровођење дугорочне политике квалитетне селекције младих кадрова којима ће се омогућавати даље усавршавање.

Школа ће, у складу са материјалним могућностима, обезбеђивати наставницима и сарадницима перманентну едукацију и усавршавање путем студијских боравака, специјализација, учешћа на научним скуповима и сл.

При избору и унапређењу кадрова, посебно ће се вредновати педагошке способности наставника и сарадника.

б) SWOT анализа

S	Процедура и минимални критеријуми за избор наставника су утврђени, као и вредновање педагошког рада наставника
W	Студенти недовољно учествују у вредновању квалитета наставника. Не функционише повратна спрега ради континуираног унапређења квалитета
O	Обезбедити веће учешће студената у анкетирању као и у дискусијама о квалитету појединих наставника
T	Недовршеност механизма и процедура за спровођење корективних мера ради континуираног унапређења квалитета

Из наведених прегледа и табела може се закључити да је квалификациона структура наставног кадра знатно поправљена у односу на тренутак кад је обављена акредитација Школе – видно се повећава број стално запослених доктора наука, а смањује се број магистара.

Изражена је у квантификованим категоријама SWOT анализе, ситуација у оквиру ове тачке овог стандарда изгледа овако:

S	+++
W	+
O	+++
T	+

Оцена испуњености: испуњен у целини

ц) Предлог мера и активности за унапређење стандарда 7

Неопходно је у Школи развијати критеријуме за избор у звање по појединим ужим областима са циљем да се премаше прописани минимални критеријуми. Треба спречавати деловање уских група за избор наставника и сарадника у звања без остварених резултата и процедура који су прописани нормативним актима Школе.

Избором наставника и сарадника са већим оствареним резултатима увећава се рејтинг Школе и остварује њена Мисија и Стратегија обезбеђења квалитета.

Елементи анализе			Вредност
Јавност поступка избора наставника и сарадника	S	Поступак је транспарентан а извештај се излаже јавности	+++
	W	Незаинтересованост за увид у референце наставника	++
	O	Дефинисање процедуре реализације конкурса	+
	T	Нетачно приказивање референци	++

Елементи анализе			Вредност
Усаглашеност поступка избора	S	Јасно дефинисана процедура	+++
	W	Неспремност да се на неусаглашеност поступка реагује, јер постоје покушаји да због незамерања прође неусаглашен предлог	++
	O	Увести у процедуру избора наставника још једну степену у поступку избора наставника са циљем постизања већег степена усаглашености	+
	T	Недовољан или неадекватан контакт чланова комисија за избор из редова Наставног већа Школе и избегавање обавезног присуствовања седницама Наставног већа	++
Системско праћење и подстицање педагошких и стручних активности	S	Реизборност омогућава праћење	+++
	W	Нема систематског праћења	++
	O	Бољом материјалном основом ситуација се може поправити	+
	T	Неспремност дела наставника на промене	++
Дугорочна политика и селекција кадрова	S	Заинтересованост млађих кадрова за напредовање	+++
	W	Нестабилност заинтересованости студената за специјалистичке студије	++
	O	Регрутовање кадрова на специјалистичким струковним студијама Школе, као и на мастер и докторским студијама факултета	+++
	T	Неспремност једног броја наставника за развој наставних програма Школе	+
Перманентна едукација и усавршавање	S	Постоји у појединим случајевима	++
	W	Ограничена материјална средства	++
	O	Може се поправити ситуација кроз разне видове сарадње	++
	T	Неадекватно заступљена заинтересованост наставника за усавршавање	+
Вредновање при избору	S	Делимично дефинисано у критеријумима у Правилнику о избору	++
	W	Недовољно вредновање овог елемента	+
	O	Адекватније вредновање објављених научних, стручних и уметничких радова	++
	T	Опасност од поједностављења ових елемента	++
Вредновање педагошких способности	S	Дефинисано Правилником о самовредновању квалитета студијских програма, наставе, рада наставника, служби и услова рада	++
	W	Необјективност процене студената	+
	O	Обезбедити учешће студената у дискусијама о квалитету појединих предавања, без последица	+
	T	Формалност у прихватању резултата студентског вредновања	++

С обзиром на захтеве специјалистичких студија неопходно је додатно ангажовање наставника и сарадника. У наредном периоду потребно је поправити услове и процедуре избора наставника и сарадника, посебно треба увести још један ниво контроле, односно усаглашавања предлога за избор.

д) Показатељи и прилози за стандард 7

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника на високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Број запослених наставника у односу на укупни број студената

Прилог 7.3. Програм развоја кадра и анализа потреба наставног кадра

Стандард 8: Квалитет студената

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 8

Квалитет студената у Школи се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописани и јавни начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената.

Студенти имају могућност да упишу студијски програм *Струковни васпитач* на основним студијама и четири студијска програма другог степена струковних студија:

- *Специјалиста за физичко васпитање,*
- *Специјалиста за ликовно васпитање,*
- *Специјалиста за музичко - сценски израз и*
- *Специјалиста за методiku реализације припремног предшколског програма.*

Школа обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама, путем званичне Интернет-презентације Школе или Информатора. При селекцији студената за упис Школа вреднује резултате постигнуте у претходном школовању и резултате постигнуте на пријемном испиту, односно испиту за проверу склоности и способности. Процес селекције студената се спроводи у складу са Законом и по *Правилнику о упису студената на основне струковне студије* (Прилог 8.1а)) и *Правилнику о упису студената на студијске програме другог степена струковних студија* (Прилог 8.1.б)).

Преглед броја студената по студијским програмима, годинама студијама и начином финансирања студија у школској 2010/2011. години дат је у Табели 8.1.

Школа је опредељена и спроводи једнакост и равноправност студената по свим основама, негујући дух демократичности и опште толеранције. У оквиру Школе постоји Клуб за студенте, Библиотека, Читаоница као и Медијатека са радним временом прилагођеним потребама студената. Студентска служба Школе је на располагању студентима сваког радног дана и пружа све информације неопходне за квалитетно и ефикасно студирање, као што су овера семестра, термини испитних рокова, пријављивање испита и слично. Термини консултација наставника Школе са студентима су тачно прецизирани за сваког наставника и јавно су доступни студентима. Такође студенти имају могућност комуникације са наставницима и сарадницима у настави путем електронске поште и телефонских линија.

На почетку школске године студенти се упознају са обавезом присуствовања и праћења наставе, као и са садржајем и циљем сваког наставног предмета, што је у складу са законом и *Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту* (Прилог 8.2.).

У оквиру *Правилника о полагању и оцењивању на испиту* дефинисан је начин оцењивања студената за сваки појединачни предмет, при чему у предиспитним обавезама студенту је потребно да прикупи најмање 30% поена да би стекао право на

полагање испита из одговарајућег предмета. Методи оцењивања су тако конципирани да на одговарајући начин процењују исходе учења.

Процена услова и организације студијских програма од стране студената на основним студијама школске 2009/10. утврђена је на основу спроведене анкете о вредновању квалитета студијског програма међу студентима (Прилог 8.3.). С обзиром да су студенти студијски програм у оквиру:

- првог семестра оценили са просечном оценом 3,73;
- другог семестра оценили са просечном оценом 3,85;
- трећег семестра оценили са просечном оценом 3,13;
- четвртог семестра оценили са просечном оценом 3,69;
- петог семестра оценили са просечном оценом 3,17;
- шестог семестра оценили са просечном оценом 3,74;

то посматрајући у целини, просечна оцена студијског програма на основним студијама износи **3,55** и представља позитиван показатељ студентске процене услова и организације студијских програма на основним студијама.

Процена студената основних студија о објективности оцењивања добијена је на основу резултата анкете о вредновању педагошког рада наставника (Прилог 8.4). Анкета је спроведена током летњег семестра школске 2008/2009. године и зимског семестра школске 2009/2010. године. Резултати ове анкете су показали да је просечна оцена, којом су студенти свих година основних студија оценили објективност добијене оцене у односу на своје показано знање, **2.61**, односно 2.07 код наставника чије предмете слушају у зимском семестру и 3.15 код наставника чије предмете слушају у летњем семестру.

У циљу повећања квалитета наставе, Школа континуирано наставља са спровођењем оваквих анкета и то не само међу студентима основних студија већ и међу студентима специјалистичких студија.

Просечна излазност студената са основних студија у испитним роковима током школске 2009/10. године била је врло висока и у процентима износи 87,67%. Од укупног броја пријављених, највећи проценат излазности студената на испитима је остварен у јануарско-фебруарском и јунском испитном року (96,00% и 94,00%). Слична ситуација је и када је у питању пролазност студената – просечна пролазност студената свих година основних студија сагледана у целини је врло висока и износи 79,69%. Највећи проценат пролазности је остварен у јануарско-фебруарском (90,59%) и јунском испитном року (84,73%). Кад је у питању пролазност по годинама студија, може се приметити да она расте од прве ка трећој години (од 77,08% до 83,00%).

Приказ просечне излазности и пролазности студената са основних студија у испитним роковима током школске 2009/10. године експлицитно је дат у Табели 8.2.

Школ. год.	Испитни рок	Укупан број испитних пријава	% студената који си изашли на испите	Пролазност по годинама студија у %			Просечна пролазност у %
				1. година	2. година	3. година	
2009/10	Јануарско-фебруарски	2821	96,00%	94,39%	83,79%	92,04%	90,59%
	Априлски	614	90,00%	81,25%	75,87%	81,88%	78,62%
	Јунски	2610	94,00%	80,60%	86,65%	89,57%	84,73%
	Септембарски	726	79,00%	59,09%	77,93%	76,27%	69,63%
	Октобарски (1)	407	82,00%	68,12%	79,39%	74,60%	73,80%
	Октобарски (2)	233	85,00%	79,03%	81,61%	83,67%	81,31%
Укупно/просечан %		7411	87,67%	77,08%	80,87%	83,00%	79,69%

Табела 8.2: Просечна излазност и пролазност студената у школској 2009/2010. год.

У току школске 2009/10. године, Школа је добила акредитацију за четири студијска програма другог степена струковних студија – специјалистичке струковне студије. Студенти специјалистичких студија су имали могућност да у испитним роковима школске 2009/10. године полагају испите из предмета које су слушали у претходном семестру.

Од укупног броја пријављених испита, одзив као и пролазност студената специјалистичких студија за **физичко васпитање** у свим испитним роковима била је 100% (Табела 8.4).

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ					
Испитни рок	Пријавило испит	Није изашло на испит	Изашло на испит	Положило испит	
јануарско фебруарски испитни рок 2009/10.	58	0	58	58	100,00%
априлски испитни рок 2009/10.	6	0	6	6	100,00%
јунски испитни рок 2009/10.	15	0	15	15	100,00%
септембарски испитни рок 2009/10.	1	0	1	1	100,00%
Укупно	80	0	80	80	100,00%
Укупно - изражено у %	100%	0%	100%	100%	

Табела 8.4: Одзив и пролазност на испитима студената специјалистичких студија за физичко васпитање у школској 2009/2010. год.

Кад су у питању специјалистичке студије за **ликовно васпитање**, студенти овог студијског програма другог степена су у току школске 2009/10. године полагали испите само у јунском испитном року. Од укупног броја пријављених испита, одзив као и пролазност студената на овом смеру специјалистичких студија била је 100% (Табела 8.3).

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА ЛИКОВНО ВАСПИТАЊЕ					
Испитни рок	Пријавило испит	Није изашло на испит	Изашло на испит	Положило испит	
јунски испитни рок 2009/10.	42	0	42	42	100,00%
Укупно - изражено у %	100%	0%	100%	100%	

Табела 8.3: *Одзив и пролазност на испитима студената специјалистичких студија за ликовно васпитање у школској 2009/2010. год.*

Слична је била ситуација и код студената специјалистичких студија за **музичко - сценски израз**. Одзив студената био је само у јунском испитном року, при чему је пролазност такође била 100% (Табела 8.5).

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА МУЗИЧКО-СЦЕНСКИ ИЗРАЗ					
Испитни рок	Пријавило испит	Није изашло на испит	Изашло на испит	Положило испит	
Јунски испитни рок 2009/10.	22	0	22	22	100,00%
Укупно - изражено у %	100%	0%	100%	100%	

Табела 8.5: *Одзив и пролазност на испитима студената специјалистичких студија – специјалиста за музичко-сценски израз у школској 2009/2010. год.*

Студенти специјалистичких студија за **методику реализације припремног предшколског програма** полагали су испите у јунском и септембарском испитном року у току школске 2009/10. године. Од укупног броја пристиглих испитних пријава 77, провери знања у оба испитна рока приступило је 93% студената, док је пролазност у односу на број студената који су изашли на испит била 100% (Табела 8.6).

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА МЕТОДИКУ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРИПРЕМНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА					
Испитни рок	Пријавило испит	Није изашло на испит	Изашло на испит	Положило испит	
Јунски испитни рок 2009/10.	75	2	73	73	100,00%
Септембарски испитни рок 2009/10.	2	0	2	2	100,00%
Укупно	77	2	75	75	100,00%
Укупно - изражено у %	100%	3%	97%	100%	

Табела 8.6: *Одзив и пролазност на испитима студената специјалистичких студија – специјалиста за методику реализације припремног предшколског програма у школској 2009/2010. год.*

Детаљан графоаналитички приказ пролазности студената по студијским програмима и годинама студија на испитним роковима у току школске 2009/10. године изложен је у оквиру Прилога 8.5.

Школа ће наставити да прати пролазност студената у току наредног периода и да утврђује преовлађујуће трендове. Према показатељима за школску 2009/2010. школску годину, може се закључити да не постоји потреба за предузимањем корективних мера у погледу пролазности студената на испитима.

Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања Школа је регулисала одговарајућим чланом у оквиру *Правилника о полагању испита и оцењивању на испиту на Високој школи струковних студија за васпитаче у Шату* (Прилог 8.5).

б) SWOT анализа

Елементи анализе			Вредност
Процедура пријема студената	S	Усвојен <i>Правилнику о упису студената на основне струковне студије и Правилнику о упису студената на студијске програме другог степена струковних студија.</i>	+++
	W	Приликом одабира кандидата врши се провера говорних, музичких и физичких способности.	++
	O	Заинтересованост за упис студија.	+++
	T	Незапосленост струковних васпитача у струци.	+++
Једнакост и равноправност студената укључујући и студенте са посебним потребама	S	Однос према свим студентима у Школи је исти.	+++
	W	Задовољење посебних способности студената (говорних, музичких и физичких).	+++
	O	Талентовани студенти за педагошки рад са децом предшколског узраста.	+++
	T	Несклоност студената за педагошки рад са децом предшколског узраста.	+++
Доступност информација о студијама	S	Све релевантне информације и подаци који су повезани са студијама, студентима су доступни путем званичног веб сајта Школе и огласне табле.	+++
	W	Ажурурање информација.	++
	O	Спремност наставног и ненаставног особља са пружање информација студентима.	+++
	T	Приступ веб сајту студентима ван Школе.	+++

Елементи анализе			Вредност
Доступност процедура и критеријума оцењивања	S	<i>Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту</i> истакнут на веб сајту Школе.	++
	W	Незаинтересованост и немарност студената.	+++
	O	Сваки предметни наставник јавно износи студентима информације везане за процедуру и критеријум оцењивања у складу са <i>Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту</i> .	+++
	T	Пристап веб сајту студентима ван Школе.	+++
<ul style="list-style-type: none"> • Анализа метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима, годинама, корективне мере • Усклађеност метода оцењивања са исходима студијског програма • Објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања 	S	Анкетно вредновање педагошког рада наставника од стране студената.	+++
	W	Мали број студената који учествују у анкети.	++
	O	Наставници имају увид у студентско вредновање њиховог педагошког рада и самим тим имају могућност корекције свог рада усклађивањем мишљења студената са својим критеријумима.	+++
	T	Објективност студената приликом вредновања педагошког рада наставника.	+++
Праћење пролазности студената по предметима, програмима и годинама, корективне мере	S	Могућност праћења пролазности студената Усвојен <i>Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту</i> .	+++
	W	Оцењивање је уско повезано са садржајем и циљем предмета.	+++
	O	Поштовање <i>Правилника о полагању испита и оцењивању на испиту</i> од стране предметних наставника.	+++
	T	Оцена суштински зависи од испитивача.	+++
Студентско организовање и учешће у одлучивању	S	Школа пружа могућност за организовањем и ушћем студената у одлучивању.	+++
	W	Незаинтересованост студената.	+
	O	Утицање на студенте да се заинтересују за организовање и учешће у одлучивању.	+
	T	Објективност студената у доношењу одлука.	+

Оцена испуњености: делимично испуњен

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:

Школа омогућава студентима одговарајући облик студентског организовања и деловања и учешћа у одлучивању, у складу са *Законом о високом образовању*, међутим стоји оцена о потреби за јачањем улоге студената у остваривању основних задатака и циљева.

Иако Студентски парламент постоји, његов ниво активности и сарадња са органима Школе је на релативно ниском нивоу. Досадашња пракса се сводила на решавање појединачних и групних захтева.

Неопходно је додатно подстаћи студенте на самоорганизовање кроз Парламент, оснажити сарадњу органа Школе са Парламентом и мотивисати студенте да сарађују са студентским парламентима и дригух високих школа у Шапцу. Комисија за квалитет је већ у том смислу одредила наставнике и сараднике који ће имати улогу да на сваком нивоу и свакој години студија остваре непосреднију сарадњу са студентима и пруже им подршку у самоорганизовању.

Школа у наредном периоду треба да развије систем контроле квалитета који укључује и анализу напредовања студената.

д) Показатељи и прилози за Стандард 8:

Табела 8.1. Преглед броја студената по студијским програмима и годинама студија

Прилог 8.1.а) Правилник о процедури пријема студената на основне струковне студије

Прилог 8.1.б) Правилник о процедури пријема студената на студијске програме другог степена струковних студија

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Анкете студената о процени услова и организације студијских програма 2009/10.¹ у оквиру *Извештај о студентском вредновању студијског програма*

Прилог 8.4. Анкете студената о процени објективности оцењивања² у оквиру *Извештај о студентском вредновању педагошког рада наставника*

Прилог 8.5. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Прилог 8.5.а) Пролазност студената у јануарско-фебруарском испитном року 2009/10.

Прилог 8.5.б) Пролазност студената у априлском испитном року 2009/10.

Прилог 8.5.ц) Пролазност студената у јунском испитном року 2009/10.

Прилог 8.5.д) Пролазност студената у септембарском испитном року 2009/10.

Прилог 8.5.е) Пролазност студената у октобарском испитном року 2009/10.

Прилог 8.5.ф) Пролазност студената у октобарском (2) испитном року 2009/10.

Прилог 8.5.г) Пролазност студената специјалистичких студија 2009/10.

¹ Анкете студената су архивирани и доступни у Школи.

² Исто.

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 9

Према важећим стандардима, Школа је обезбедила квалитет уџбеника доношењем и спровођењем *Правилника о уџбеницима* и другим наставним публикацијама. Школа је и раније имала *Правилник* о издавачкој делатности, али је он иновиран у складу са стандардима. У складу са *Правилником о уџбеницима* и другим наставним публикацијама, Школа оцењује квалитет уџбеника и других учила имајући у виду њихов садржај, тачност, савременост, структуру, стил и обим, усклађеност са ЕСПБ бодовима итд. (Погледати Прилог 9.1. а) и Прилог 9.1. б).)

Као и до сада, Школа има обавезу да студентима обезбеди уџбенике и другу неопходну литературу, благовремено и у потребној количини. Део обавезне литературе и наставно средство су уџбеници и монографије наставника школе, прилагођени програму појединих предмета. (Погледати Табелу 9.2. у прилозима овом стандарду.)

Квалитет библиотечких и информатичких ресурса

Школа поседује библиотеку са библиотечким фондом од 26598 књиге, који је у слободном приступу, смештен по УДК систему. Библиотека има ауторски и предметни каталог, као и књиге инвентара за серијске публикације, старе и ретке књиге, визуелне пројекције, филмове и видео снимке и звучну грађу.

Прилог 9.12. списак нових библиотечких јединица у 2010. и 2011. години

У оквиру библиотеке је читаоница са педесет места, медијатека са великим фондусом дидактичко-игровних средстава за потребе практичне наставе и одржавања активности у вртићима, рачунаром, сопственим програмом за обраду књига, апаратом за копирање, апаратом за микрофилмовање, микрочитачем, ТВ-ом.

У школској 2008/2009. библиотечки фонд Школе бројао је 26 471 књигу. Купљено је укупно 96 књига: 58 књига из области педагогије, 5 књига из области књижевности и 33 књиге из области књижевности за децу. Школа је добила на поклон од Народне библиотеке Србије 73 књиге: 49 књига из области педагогије, 20 књига из области књижевности и 4 књиге из области књижевности за децу.

Број особља у библиотеци, медијатеци и информатичком центру, као и њихова стручна квалификација у складу је са стандардима.

- У марту 2006. године надзор над радом библиотеке обавила је служба Универзитетске библиотеке "Светозар Марковић" у Београду. Закључак њиховог Извештаја је да наша "библиотека остварује своје задатке у складу са Законом о библиотечкој делатности и стандардима за савремено пословање".

- У складу са препорукама Извештаја, Школа ће се у наредном периоду умрежити са осталим библиотекама, како би студенти могли користити фондове других библиотека.
- Читаоница, коришћење библиотеке, медијатеке и информатичког центра биће обезбеђени студентима (наставницима и другим релевантним особама) најмање 12 часова дневно, до сада је то било 8 часова.

У Школи је вреднован и рад библиотеке и медијатеке - са обзиром на опремљеност и радно време. Укупан број студената који су учествовали у вредновању ненаставног особља јесте је 218 (80 студената прве, 90 студената друге и 48 студената треће године). Анкетирање студената спроведено је у летњем семестру током месеца (01. - 05.) марта 2010 године, у просторијама Школе, уз потпуно обезбеђивање принципа анонимности приликом оцењивања

Библиотека и информатички ресурси оцењени су у интервалу од 3, 17 која се односи на опремљеност библиотеке потребном структуром и бројем библиотечких јединица до 3, 48 којом је оцењена ставка квалитете приступа интернету.

Како је циљ нашег анкетирања био увид у реално стање, али и могућности за унапређење постојеће ситуације, студенти су имали могућност да преложе одеђене мере за побољшање тренутног стања.

Студенти верују да се и постигнуће на студијама може побољшати унапређењем рада библиотеке и медијатеке. Тако су студенти навели велики број коментара везаних за унапређење библиотеке и информатичке подршке.

Неки од студентих предлога односе се на продужетак радног времена библиотеке и медијатеке, повећање броја књига у библиотеци непоходних за писање семинарских радова, а не само обавезне програмске литературе; већа конторла враћања књига (студенти су истакли да неке колеге задржавају књиге дуже од предвиђеног временског рока); продужити термине у којима се издају књиге студентима; рационалније коришћење постојећих компјутера - за учење, уместо за Facebook; повећати број рачунара; набавити савременије рачунаре, јер постојећи не могу да подрже савремене захтеве информатичког образовања; побољшати брзину и квалитет интернет конекције.

Досадашњи информатички ресурси у Школи показали су се недовољним за савремену наставу, они су до сада покривали само потребе предмета информатика са рачунарством (11 рачунара) и потребе секретаријата и студентске службе (5 рачунара). (Погледати Прилог 9.2.)

Како је сада информатика добила значајнију пажњу у новом студијском програму, и како се та савремена технологија подразумева и у оквиру целокупне наставе, како се приступ Интернету сматра неопходношћу у целокупној делатности Школе, обезбеђена су средства и набављено је нових 9 рачунара (укупно их је 25), и обезбеђена интернет радионица, тако да је и овај стандард испуњен.

У оквиру анкетирања студената о квалитету студијског програма, део питања се односи и на литературу која им је препоручена као обавезна и додатна у оквиру свих

наставних предмета. Студенти имају прилику да процене литературу према неколико критеријума: савременост литературе, разумљивост, обим и доступност.

Општи закључак је да су студенти релативно задовољни литературом. Литература у оквиру поједних предмета би требало да буде савременија, односно да се студентима препоруче публикације које су објављене у последњих седам до десет година. Студенти су углавном задовољни разумљивошћу литературе. Изузетка представља литература која се тиче високо апстрактних појмова и садржаја, као што је то филозофија. Међутим, ту се поставља питање могућности поједностављења оригиналних теоријских концепата. По питању обима литературе, студенти су углавном указали на преобимност литературе, али не и на евентуални мали обим из појединих предмета, што би такође било пожељно размотрити. Питање доступности литературе студенти углавном везују за школску библиотеку, а мање за друге изворе, као што је градска библиотеке, научни и стручни чланци, бесплатно доступни зборници радова и часописи на Интернет-у. У том смислу, би са студентима било пожељно радити и на образовању за коришћење различитих доступних извора литературе. То истовремено подразумева да и наставници и сарадници више трагају за таквим изворима и препоручују их студентима. Детаљни спискови литературе која се препоручује студентима Школе на свим студијским програмима налазе су у прилозима од 9.3. до 9.9.

б) SWOT анализа

Елементи анализе			Вредност
Постојање општег акта о уџбеницима и поступање по њему	S	Постоје процедуре и правилници о уџбеницима и другим наставним публикацијама. Издавачка делатност Школе ближе је регулисана Правилником о издавачкој делатности,	+++
	W	Неопходно активирати издавачку делатност.	+++
	O	Праћењем квалитета литературе са аспекта квалитета њиховог садржаја, структуре стила и обима.	++
	T	Стимулисати покривеност предмета уџбеницима адекватним обиму предмета.	+++
Покривеност предмета уџбеницима и училима	S	Препоручена литература обухвата обавезну и додатну и садржана је у плану рада. У Школи постоји прецизна евиденција уџбеника, приручника и осталих публикација релевантних за наставу чији су аутори наставници и сарадници школе.	+++
	W	Недостатак појединих уџбеника за нове предмете на специјалистичким студијама.	+++
	O	Праћење квалитета литературе са аспекта квалитета њиховог садржаја, структуре стила и обима. Рецензирање уџбеника и доследним поштовањем правила о садржају, структури, стилу и обиму литературе.	+++
	T	Вредновањем квалитета уџбеника путем студентске анкете.	++

Елементи анализе			Вредност
Структуру и обим библиотечног фонда	S	Број и врста библиотечких јединица одговарају основном профилу Школе и основним образовним потребама студената. Висок ниво покривености наставе сваког предмета уџбеницима, приручницима, збиркама текстова и/или задатака који су објављени пре полчетка наставе.	+++
	W	Релативно мали број уџбеника у односу на број студената.	+++
	O	Редовно праћење иновација у обавезној литератури и доступност исте у потребном обиму.	+++
	T	Редовно периодично анализирање библиотечких фондова и допуњавање Библиотеке уџбеницима и другом литературом неопходном студентима за реализацију студијских програма.	+++
Постојање информатичких ресурса (рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа)	S	Школа обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, и другу информатичку опрему. Приступ Интернету и осталу комуникациону опрему. Школа обезбеђује наставницима, сарадницима и ненаставном особљу коришћење савремене рачунарске опреме и приступ Интернету.	+++
	W	Досадашњи информатички ресурси у школи показали су се недовољним за савремену наставу.	+++
	O	Редовним праћењем садржаја и квалитета Интернет- презентације школе.	+++
	T	Савременији приступ Интернету, уређење Сајта школе као и прегледности истог.	+++

Елементи анализе			Вредност
Број и стручну спрему запослених у библиотеци и другим релевантним службама	S	Обезбеђен адекватан број запослених у Библиотеци Школе, као и врста и ниво њихове стручне спреме одговарају потребама наставног процеса и истраживачког и стручног рада наставника, сарадника и студената.	++
	W	Недовољна ажурност и ангажованост појединих запослених.	++
	O	Праћење и оцењивање рада библиотекара и других запослених у Библиотеци, а нарочито коректности и професионалности у односу према наставницима, сарадницима и студентима;	++
	T	Правовременим обавештавањем студената о библиотечком фонду и начину рада Библиотеке.	+++
Адекватност услова за рад (простор, радно време)	S	У оквиру библиотеке је читаоница са педесет места, медијатека са великим фондусом дидактичко-игровних средстава за потребе практичне наставе и одржавања активности у вртићима, рачунаром, сопственим програмом за обраду књига, апаратом за копирање, апаратом за микрофилмовање, микрочитачем, ТВ-ом	+++
	W	Постојећи ресурси не могу да подрже савремене захтеве информатичког образовања; побољшати брзину и квалитет интернет конекције.	+++
	O	Продужетак радног времена библиотеке и медијатеке, повећање броја књига у библиотеци непоходних за писање семинарских радова	++
	T	Могућност приступа библиотеци и медијатеци у послеподневним часовима и суботом.	+++

Оцена испуњености: испуњен у целини

ц) Предлог мера и активности за унапређење стандарда 9

Препорука је да се почне са применом новог *Правилника о уџбеницима*, као и да се активирају и стимулишу наставници Школе са циљем обезбеђења нових уџбеника ради осавремењавања наставе и литературе за поједине предмете.

Правилник о уџбеницима треба да мотивише наставнике и сараднике да објављују уџбенике и приручнике као издања Школе. До сада, услед недостатка таквог

стимулативног *Правилника*, поједини наставници су штампали своје уџбенике код других издавача.

У Школи убудуће траба да се примењују искључиво уџбеници и приручници за које је Наставно веће дало сагласност за употребу у настави.

Потребно је наставити позитивну праксу припремања и објављивања уџбеника и приручника. За сада, више од половине наставних предмета је „покривено“ уџбеницима и приручницима и тај број је потребно повећати.

Школа у будућем раду треба да уложи додатни напор у правцу осавремењавања и богаћења библиотечног фонда. Такође треба повећати број савремених рачунара и пратеће речунарске опреме у информатичкој учионици, медијатеци и наставничким кабинетима са адекватним пратећим софтвером.

д) Показатељи и прилози за стандард 9

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Назив уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени у Школи

Прилог 9.1. а) Општи акт - *Правилник о уџбеницима*

Прилог 9.1. б) Правилник о издавачкој делатности

Прилог 9.2. Попис информатичких средстава

Прилог 9.3. Списак литературе у првом семестру

Прилог 9.4. Списак литературе у другом семестру

Прилог 9.5. Списак литературе у трећем семестру

Прилог 9.6. Списак литературе у четвртном семестру

Прилог 9.7. Списак литературе у петом семестру

Прилог 9.8. Списак литературе у шестом семестру

Прилог 9.9. Списак литературе на специјалистичким студијама

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 10

Структура организационих јединица и њихов делокруг рада утврђени су Статутом Школе. Надлежност и одговорности органа управљања и органа пословођења су такође дефинисани Статутом Школе. Орган пословођења у Школи је директор, а орган управљања је Савет Школе. Директор је самосталан у обављању послова из свог делокруга рад, а за свој рад је одговоран Савету школе. Савет Школе чини 17 чланова, две трећине чланова су из реда запослених у Школи, представници студената и представници оснивача.

Ненаставно особље у Школи својим стручним и професионалним радом даје пратећу подршку за успешно спровођење студијског програма и других задатака и циљева Школе. Радом студентске и техничке службе руководи секретар Школе који за свој рад одговара директору. Сви стално запослени наставници и сарадници имају радне књижице. Број и квалитет ненаставног особља је у складу са стандардима за акредитацију. Укупан број ненаставног особља је 16, од тога 13 жена и 3 мушкарца. У Табели Т10.1. приказана је структура ненаставног особља.

Вредновање рада ненаставног особља представља значајни део опште политике у области обезбеђења квалитета. Добијени резултати спроведене анкете о задовољству студената радом ненаставног особља, као један од објективних и мерљивих индикатора квалитета, користе се за редовно праћење и контролу квалитета општег рада у Школи. Поступак спровођења студентске евалуације део је прописане, опште и стандардизоване процедуре.

Вредновање рада ненаставног особља обављено је применом анонимног писменог упитника са понуђеним одговорима (упитник затвореног типа) на стандардном обрасцу који је саставни део Правилника о самовредновању. Анализа и кратка интерпретација резултата представљају саставне делове статистичких прегледа.

Укупно је вреднован рад 15 особа. Укупан број студената који су учествовали у вредновању ненаставног особља јесте је 218 (80 студената прве, 90 студената друге и 48 студената треће године).

Студенти су највише оцене и најдетаљније коментаре дали о раду запослених са којима имају најчешћу интеракцију. Оценом од 3,33 до 4,42 оцењен је рад ненаставног особља са којима студенти најчешће комуницирају: секретар, референти за студентска питања, административно-технички сарадник, библиотекар, медијатекар-библиотекар, запослени задужен за информационе послове. Највишим оценама оцењени су стучност и оспособљеност за рад и однос према корисницима (3,73 - 4,42) док су студенти најмање повољно оценили радно време и ажурност услуга (3,54 - 3,88).

Истраживање *Вредновање ненаставног особља од стране наставника*, такође показује веома позитивне коментаре и врло високе оцене којима су наставници оценили појединачно сваког члана колектива. Комплетно *ненаставно* особље је обухваћено анкетним истраживањем. (укупно 16 радника). Оцењиван је однос према

студентима и наставницима, стручност и оспособљеност за рад, поштовање радног времена, ажурност услуга и други индикатори који су везани за одговарајуће радно место. Сви запослени су од стране наставника, оцењени врло високим оценама, преко 4,5. Појединачно посматрано са највишом оценом 4,81 је оцењена стручност и оспособљеност за рад секретара Школе; тачност података изнетих на захтев и стручност, оценом 4,81 административни технички сарданик; однос према корисницима са оценом 4,88 је оцењен библиотекар и информатички администратор; однос референата за студентска питања су оцењени са оценом преко 4,50. Запослени у рачуноводству су такође вредновани са оценом преко 4.8.

Наставници су навели мере за побољшање стања библиотеке у смислу набавке нове стручне литературе, повећање броја рачунара и осавремењавање Интернет презентације Школе.

У оквиру самовредновања квалитета студијских програма, наставе, рада наставника, служби и услова рада спроведено је и *анкетирање запослених о задовољству послом и раду органа управљања, условима рада и радном климом*. Анонимни упитник је јануара 2010. године попунило 25 запослених у Високој школи струковних студија за васпитаче у Шапцу. Најзначајнији резултати су:

- Већина запослених (88%) сматра да су средства за рад и стручно усавршавање на радном месту, делимично обезбеђена;
- 56% анкетираних сматра да им школа даје могућност да зараде на задовољавајућем нивоу, док 40% је том могућношћу делимично задовољно;
- За више од половине запослених (60%) су делимично прихватљиви критеријуми за одређивање висине зараде, док су за преосталих 40% анкетираних ти исти критеријуми прихватљиви у потпуности;
- Када је реч о руковођењу у школи охрабрује податак да 48% сматра да је свима пружена могућност да учествује у раду Школе. Осморо анкетираних (32%) има утисак да директор одлучује о свему, четворо запослених (16%) сматра да свако има своју одговорност у раду Школе у складу са својим могућностима и само један анкетирани се изјаснио да Наставно веће одлучује о свему; 60% нема никад доживљај неадекватних наредби руководства, док преосталих 40% тај доживљај има повремено;
- У прилог претходно поменутој ставки је и податак да 56% анкетираних сматра да на радном месту има у потпуности могућност да изрази своје ставове и мишљење у доношењу одлука, док је за 44% запослених та могућност пружена у делимичном обиму. Слична прерасподела процената је и када се говори о могућношћу изражавања стваралаштва и нових идеја на радном месту;
- Свима запосленима који су анкетирани, време проведено на послу у потпуности одговара;
- Половина анкетираних се најбоље осећа увек када ради у тиму, док за другу половину то важи само повремено. Да је тимски облик рада најфункционалнији у Школи говори и податак да 64% анкетираних нема никад осећај да ради у тиму у коме има пуно проблема а да 32% има повремено тај осећај;

- Више од 70% запослених Школу доживљава *увек* као своју другу кућу и има пријатеље којима *увек* може да се повери и затражи помоћ када има личних проблема. За нормалну, позитивну радну атмосферу у Школи је важан и резултат од 68% анкетираних који *увек* имају доживљај да их на радном месту поштују и скоро исти проценат оних који су својим статусом у Школи у *потпуности* задовољни;
- Двадесетпеторо запослених у Високој школи струковних студија за васпитаче у Шапцу, који су попунили упитник, су задовољни међуљудским односима у Школи, својим статусом као и тимским радом са колегама. Једна таква добра, позитивна атмосфера може бити изузетно креативна основа да се сви аспекти рада Школе побољшају и унапреде.

Систем обезбеђења квалитета у Школи се темељи и на задовољству запослених, што поменуто истраживање и показује. Запослени у високом проценту су сагласни и изражавају своје задовољство кроз све сегменте функционисања у Школи.

Имајући у виду да Комисија даје предлоге органима управљања о покретању одређених активности и ово истраживање даје за право да се у свим наредним истраживањима укључи што већи број запослених који треба да узму активно учешће у систему квалитета. На тај начин подиже се свест свих запослених да и сами раде на спровођењу интерних механизма обезбеђења и унапређења квалитета. Посебно треба ангажовати младе сараднике за перманентну едукацију из области квалитета кроз разне облике истраживачког рада у процедурама самовредновања дефинисаних Стандардима за самовредновање и Стратегијом обезбеђења квалитета.

Ради добијања што валиднијих резултата задовољство запослених у школској 2010/2011 треба посматрати посебно кроз задовољство наставног и задовољство ненаставног особља.

Оцена испуњености: испуњен у целини

б) SWOT анализа

<u>S</u>	Квалитету управљања и процене ненаставне подршке доста се пажње придаје у Школи. Једном годишње се на великом узорку студената врши истраживање о процени рада свих нестатвног особља, и ти подаци се пажљиво анализирају и на основу њих сачињен је јавни извештај који се презентује на Већу школе.
<u>W</u>	Очигледна слабост у овом тренутку јесте недостатак појединих правила и процедура у Школи, што је директна последица дуже неусвојености Статута Школе услед препрека за конституисање Савета Школе
<u>O</u>	Одобрење од стране Министарства просвете да се конституише Савет Школе и Усвојен Статут Школе
<u>T</u>	Кратки временски рокови за формулисање и усвајање свих недостајућих аката, правила и процедура у Школи

ц) Предлог мера и активности за унапређење стандарда 10

Школа би требало да започне са континураним и систематским праћењем и оцењивањем рада органа управљања, као и да спроводи мере за његово унапређење. Анкетно истраживање о задовољству наставника ненаставним особљем је спроведено и резултати ће бити од користи за унапређење постојећег рада.

д) Показатељи и прилози за стандард 10

Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.1. *Статут високошколске јединице*

Прилог 10.2. Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.3. Анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 11

Школски простор у коме је Висока школа струковних студија за васпитаче обављала своју основну делатност у протеклој школској години чини део зграде раније Педагошке академије „Душан Јерковић“ (приближно 1/2) у површини (брото) од око 2200 м². Другу половину зграде користи Школа за уметничке занате. Предлог поделе школског простора између ове две школе, верификован на општинском и републичком нивоу, још увек се налази у Министарству просвете. Школа у потпуности обезбеђује примерене просторне капацитете за квалитетно обављање делатности (учионице, амфитеатар, библиотеку, читаоницу, медијатеку, кабинете, радни простор за наставнике и сараднике, простор за административне послове и друге просторије).

Школа континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената.

Кључни проблем школског простора је прокишњавање равног крова, чија делимична санација није могућа и не представља трајно решење. Више од пет година покушавамо да затворимо финансијску конструкцију за решавање овог проблема, а од стране ресорног министарства добили смо обећање да ће заједно са нама исфинансирати санацију крова Школе у 2011. години.

Школа, такође, поседује адекватну и савремену технику и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на основним и специјалистичким студијама.

Школа има довољно простора за обављање своје делатности на акредитованим студијским програмима. Бруто површина школског простора је 2200м² или 3,57м²/студент. (Погледати Прилог 11.1.) Нето површина простора Школе предвиђеног за наставу је 1450,15м², односно 2,35м²/студент, што је нешто више од услова прописаних стандардом. Анкетирање студената, запослених наставних и ненаставних радника показало је да су претежно задовољни квалитетом простора и опреме.

Оцена испуњености: испуњен у целини

б) SWOT анализа

S	Одговарајући просторни услови и релативно добра опремљеност
W	Немогућност набавке капиталне опреме
O	Учешће у међународним пројектима обезбеђује капиталну опрему
T	Недовољна заинтересованост свих запослених за унапређење техничке опремљености установе

ц) Предлог мера и активности за унапређење стандарда 11

Повећање активности руководства Школе за обезбеђење средстава од оснивача за амортизацију, реконструкцију и инвестиције у уређење постојећег простора. Посебна пажња треба да се посвети уређењу простора за извођење наставе и реконструкцији крова зграде. Набавка опреме мора бити у функцији реализације акредитованих студијских програма у циљу њиховог јачања и увећања квалитета.

Већим ангажовањем менаџмента установе, као и свих запослених, треба обезбедити додатна средства за уређење постојећег простора и набавку савремене опреме.

Елементи анализе			Вредност
Просторни капацитети	S	Примерени захтевима студијских програма	+++
	W	Унутрашња уређеност недовољна	++
	O	Спровођење предлога финансијског плана	++
	T	Недовољна ангажованост менаџмента Установе као и наставног особља у процесу организовања коришћења постојећих капацитета	+++
Пристап информацијама у електронском облику	S	Коришћењем интернета	+++
	W	Сајт Установе неажуран и неадекватан	+++
	O	Измена сајта и његово свакодневно ажурирање	++
	T	Спорост руководства у решењу овог проблема	++
Рачунарске учионице и услуге студентима	S	Установа има адекватан простор и опрему	+++
	W	Недостатак софтвера - лиценцираних	++
	O	Проширење број интернет прикључака	++
	T	Обезбеђење нове опреме и замена застареле	++

д) Показатељи и прилози за стандард 11

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионе, лабораторије, наставне базе, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Прилог 11.1. Однос укупног простора и броја студената на свим акредитованим студијским програмима

Стандард 12: Финансирање

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 12

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, кроз финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

У финансирању Високе школе струковних студија за васпитаче одлучујућу улогу има Република Србија као оснивач Школе. Финансијска средства за материјалне трошкове и плате запослених, Министарство просвете директно додељује Школи. Потребно је нагласити да су ова средства највећим делом намењена за зараде запослених, а да су средства за покривање материјалних трошкова недовољна и да се сваке године смањују.

Школа има своје сопствене изворе финансирања из средстава које прикупи од самофинансирајућих студената или на бази услуга трећим лицима. У структури сопствених прихода најзначајнија ставка су приходи од уписнина и школарина самофинансирајућих студената, стога се са посебном пажњом одређују цене ових услуга водећи рачуна о стварној калкулацији цене коштања пружених услуга и платежној способности студента. Да би се достигао висок степен наплативости наплата ових прихода одлаже се на шест рата, а остављена је могућност и додатног изналажења у сусрет студентима кроз појединачне захтеве за пролонгирање наплате текућих обавеза. Ово све у циљу одржавања финансијске стабилности у дугом року односно покрића недостајућих буџетских средстава. Школа има пуну аутономију у располагању овим додатним средствима, која се троше махом на инвестициона улагања у сам објект Школе, набавку опреме, покриће материјалних трошкова и исплату зарада које не финансира оснивач.

Доследним поштовањем правила о припреми и усвајању Финансијског плана и других финансијских извештаја, контролом коришћења финансијских средстава и предузимањем одговарајућих мера у случају нерационалног или немарног трошења средстава је посебан квалитет финансијске функције.

Средства која установа остварује, утврђују се и распоређују финансијским планом. Установа редовно доноси годишњи финансијски план, који обухвата целокупно финансијско пословање.

Финансијски план прати План рада. У расподели и намени финансијских средстава школа има самосталност. О извршењу финансијског плана доноси се финансијски извештај. Финансијски извештај прати Извештај о раду. Финансијски извештај и финансијски план усваја Савет Школе. Финансијски план будућих прихода и расхода Школе као део Плана рада Установе је доступан јавности.

Јавност и транспарентност извора финансирања и начин употребе финансијских средстава остварује се кроз извештаје о пословању, годишње финансијске извештаје као и увид у cash-flow Установе.

Установа је у предходне три године остварила позитиван финансијски резултат, што указује на финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду, и то је посебан квалитет.

Анализом извештаја о финансијском пословању и годишњем обрачуна може се видети да установа брижљиво води рачуна о финансијским средствима, којима располаже и рационално их троши.

ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ У 2010. ГОДИНИ

У динарима без пара

Р.бр.	ВРСТА ПРИХОДА	ИЗНОС
1.	Приходи из буџета (зараде и матер. трош.)	33.109.622
2.	Приходи од продаје добара и услуга	18.521.577
	- од школарине	11.155.031
	- од испита, пријемних испита, издавања док.	5.480.750
	- остали приходи	1.885.796
3.	Приходи од споредни продаја добара и услуга	204.900
4.	Приходи од префактурисања заједничких трошкова	333.359
5.	УКУПНО:	52.169.458

ОСТВАРЕНИ РАСХОДИ У 2010. ГОДИНИ

У динарима без пара

Р.бр	ВРСТЕ РАСХОДА	ИЗНОС
1.	Плате и доприноси на терет послодавца	37.400.630
2.	Отпмнине и накнаде за запослене	1.183.928
3.	Стални трошкови	3.747.798
4.	Трошкови путовања	370.970
5.	Услуге по уговору	1.157.350
6.	Специјализоване услуге	2.173.267
7.	Тек. поправке и одрж. зграде	1.657.457
8.	Тек. поправке и одрж. опреме	153.631
9.	Трошкови материјала	944.487
10.	Амортизација основних средстава, дотације, порези и обавезне таксе	361.148
11.	Издаци за нефинансијску имовину	2.510.339
12.	УКУПНО:	51.661.005
13.	вишак прихода и примања (суфицит)	508.453

Према исказаним подацима Школа се у пословној 2010. години финансира из републичког буџета са 64% (највећим делом намењена су за зараде), а из својих

средстава са 36 %. Без обзира на проценат, учешће оснивача - Министарства просвете у финансирању материјалних трошкова Школе релативно је врло скромно. Наменски добијена средства не покривају материјалне трошкове и не омогућавају технолошко осавремењавање наставе. Смањење средстава за материјалне трошкове и текуће и инвестиционо одржавање има за последицу покривање ових трошкова из сопствених прихода, што умањује средства школе из којих се финансира набавка опреме, стручна литература, софтвера, средства за студијска и стручна путовања.

Оцена испуњености: испуњен у целини

б) SWOT анализа

S	Школа је финансијски способна, да уз буџетска средства реализује наставне циљеве и задатке
W	Недостатак средстава за материјалне трошкове улагања у нефинансијску имовину и унапређење рада
O	Стимулација Установе за увећање сопствених прихода, али увећање прихода оснивача
T	Незаинтересованост запослених за увећање прихода и смањење трошкова

ц) Предлог мера и активности за унапређење стандарда 12

Неопходно је да руководство установе увећа своје активности у изналажењу средстава за инвестиције од оснивача, локалне заједнице, из НИП-а и других потенцијалних извора.

Средства са којима оснивач преко ресорног министарства учествује у укупном финансирању Школе, а посебно у финансирању текућих материјалних трошкова, нису довољна и не обезбеђују очекивано унапређење услова рада. Потребно је стално указивати на овај проблем и предлагати начине његовог решавања.

Елементи анализе			Вредност
Дугорочно обезбеђење финансијских средстава	S	Редовни приходи из буџета	+++
	W	Неиспуњавање законских обавеза од стране оснивача	++
	O	Успостављање ефикаснијег система контроле који би покривао све могуће ризике	++
	T	Недовољна укљученост свих актера проширењу делатности као новог извора финансирања	+++

Елементи анализе			Вредност
Извори финансирања	S	Стабилни извори финансирања	+++
	W	Недовољни извори финансирања	+++
	O	Професионалније управљање	++
	T	Недовољна подршка оснивача у финансирању материјалних трошкова и нефинансијске имовине	++
Финансијско планирање и одлучивање	S	Обавезе дефинисане Законом и актима школе пре свега Статутом	+++
	W	Планирање без повратне информације оснивача	+++
	O	Оцена успешности у планирању у смислу колико је обим извршења био приближан нивоу плана	+++
	T	Недовољна средства оснивача за остварење финансијског плана	++
Јавност и транспарентност извора финансирања	S	Средства транспарентна а финансијско пословање подложно контроли од стране Савета, екстерне ревизије оснивача, Пореске управе, Завода за ПИО....	+++
	W	Већа транспарентност трошења финансијских средстава	+++
	O	Успостављање интерних процедура и правила и њихово обелодањивање	+++
	T	Неблаговремено информисање оснивача о оцени резултата пословања и извршења финансијски планова установе	++

д) Показатељи и прилози за стандард 12

Прилог 12.1. Финансијски план за 2011 . годину

Прилог 12.2. Финансијски извештај за 2010 . годину

Стандард 13.: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 13

У процесу обезбеђења квалитета у Школи значајну улогу имају студенти, Студентски парламент и представници студената у телима Школе. Посебно је важна улога студената у Комисији за обезбеђење квалитета, као и у анкетирању студената о квалитету у оквиру одређених стандарда који се на тај начин проверавају и унапређују. За сада, Школа има једног представника студената у Комисији за обезбеђење квалитета, а у току је избор још једног.³

У раду на трансформацији Школе и имплементацији система за обезбеђење квалитета, само у школској 2009/2010. години студенти су анкетирани укупно девет пута.

Студенти су учествовали у следећим анкетирањима:

- приликом уписа у Школу – бруцоши;
- о задовољству студијским програмом за сваки семестар појединачно;
- о задовољству о квалитетом уџбеника и обавезне литературе;
- о задовољству дипломираних студената;
- о задовољству ненаставним особљем (анкета за студенате и анкета за наставнике);
- о задовољству радом библиотеке и информатичком подршком;
- о вредновању педагошког рада наставника на основним студијама;
- о вредовању педагошког рада наставника на специјалистичким студијама (физичко васпитање);
- о вредновању студијског програма на специјалистичким студијама;
- о задовољству запослених;
- о задовољству послодаваца.

Мишљење студената изражено у овим анкетама биће коришћено за дефинисање наредних кораке у вези обезбеђења квалитета рада Школе.

Предстоји изјашњавање Студентског парламента о политици обезбеђења квалитета у Школи, стандардима и процедурама којима се обезбеђује квалитет.

Школа очекује од студентске организације сугестије и мишљења којима ће се побољшавати и развијати поступци евалуације студијског програма, као и развој метода оцењивања.

Студентско вредновање педагошког рада наставника представља значајни део опште политике у области обезбеђења квалитета. Добијени резултати спроведене

³ Правилником је предвиђено да у овој Комисији буду два представника студената Школе.

анкете, као један од објективних и мерљивих индикатора квалитета, користе се за редовно праћење и контролу квалитета наставног процеса. Истовремено, ови подаци представљају један од законских услова који се вреднује приликом избора у звање наставника. Поступак спровођења студентске евалуације део је прописане, опште и стандардизоване процедуре. У том смислу, Извештај о студентском вредновању педагошког рада наставника на Високој струковној школи за васпитаче је рађен у стандардном формату: поред уводних напомена, извештај садржи кратак опис поступка, статистички преглед резултата, закључке и предлог мера.

- Укупна просечна оцена студената о педагошком раду наставника говори да су студенти врло високо вредновали рад наставника (укупна просечна оцена квалитета наставе у домену педагошког рада наставника креће се у распону од 3,80, (у летњем семестру) до 4,06 (у зимском семестру) за девет одабраних индикатора квалитета.
- У поступку вредновања педагошког квалитета рада наставника, студенти су исказали захтев за активнијом партиципацијом у настави и препознатљивијим учешћем у моделовању наставног процеса. У том смислу, од наставника се очекује више подстицања дискусија и размена мишљења, као и честа, темељна и квалитативно образложена евалуација рада студената.
- Својим оценама студенти исказују заједничка очекивања за добијањем више корисних повратних информација о ангажовању и резултатима током предавања и вежби.

S	Постоји правни оквир за укључивање студената у оцењивање и унапређење квалитета укупног рада у Школи
W	Недовољно схватање студената о потреби и значају самовредновања
O	Спремност студентских представника да се активно укључе у процес самовредновања
T	Недовољно разумевање промена које намеће Болоњски процес од стране студената и недовољна спремност да их прихвате.

Оцена испуњености: испуњен у целини

б) SWOT анализа

Елементи анализе			Вредност
Учешће студената у Комисији за квалитет	S	Предвиђено учешће студената	+++
	W	Недовољна активност чланова Комисије	+
	O	Избору студентских представника треба бити посвећена посебна пажња	++
	T	Почетно несналажење изабраних студената	+
Учешће студената у самовредновању	S	Студенти укључени у процес самовредновања студијског програма, литературе, педагошког рада наставника, нанаставног особља, библиотеке	+++
	W	Недовољна озбиљност студената код попуњавања анкете	+++
	O	Увећање веровања да могу да утичу на дешавања промена	++
	T	Низак ниво заинтересованости за резултате вредновања	+++

Оцена испуњености: испуњен у целини

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

Студенти имају активну улогу у свим сегментима система обезбеђења квалитета и њихово учешће у органима Школе је регулисано Статутом и одговарајућим правилницима; међутим, да би се та улога у пракси остваривала, неопходно је пружити подршку студентима у њеној реализацији.

д) Показатељи и прилози за Стандард 13:

Прилог 13.1. Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета:

Прилог 13.1. Списак упитника које у поступку самовредновања попуњавају студенти и списак студената-чланова Комисије за квалитет

Прилог 13.1. а) Анализа анкетних упитника за новоуписане студенте

Прилог 13.1. б) Извештај о студентском вредновању студијског програма

Прилог 13.1. ц) Извештај о студентском вредновању педагошког рада наставника

Прилог 13.1. д) Анализа задовољства дипломираних студената

Прилог 13.1. е) Анкета студената о раду ненаставног особља у *Извештају о студентском вредновању ненаставног особља и вредновању библиотеке и информатичке подршке*

Прилог 13.1. ф) Извештај о студентском вредновању библиотеке и информатичке подршке у *Извештају о студентском вредновању ненаставног особља и вредновању библиотеке и информатичке подршке*

Прилог 13.2. Анкете студената⁴

⁴ Доступне у Школи. Погледати Прилог 3.2. у коме су наведене анкете које студенти попуњавају у току процеса самовредновања Школе.

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 14

Стратегија обезбеђења квалитета подразумева континуирано и систематско прикупљање свих релевантних информација о обезбеђењу квалитета, као и периодично проверавање квалитета у свим областима обезбеђења квалитета.

У свом раду Школа ће се ослањати на систем за праћење и вредновање квалитета (који је саставни део система образовања), обезбеђење образовних услова, наставног процеса и исхода образовања у складу са образовним стандардима. Систем евалуације подржава аутономност програма, балансирани развој и одрживост, ефикасност и реаговање на актуелне и сталне потребе окружења, усклађеност са релевантним међународним конвенцијама и отвореност за искуства других земаља, усклађеност са потребама система образовања у Републици, као и опредељеност за учење од најбољих.

Систем евалуације подржава целокупни процес реформе образовања (демократизација, децентрализација, стручно усавршавање наставника), континуирано развијање система образовања у складу са потребама друштва, концепцију квалитетног, доступног и праведног образовања.

Школа се обавезује на спровођење утврђених стандарда и процедура квалитета. Школа је обезбедила услове и инфраструктуру за редовно и систематско прикупљање и обраду свих релевантних података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет вредновања. У том циљу обезбеђује се и обезбеђиваће се редовна повратна информација од предшколских установа, бивших студената, тржишта рада и других релевантних чинилаца о компетенцијама дипломираних студената.

У циљу спровођења утврђене политике и достизања жељених стандарда квалитета, Школа ће најмање једном у три године обављати периодична самовредновања и провере нивоа квалитета, у које ће обавезно бити укључено анкетаирање студената. Са резултатима самовредновања биће упознати наставници, студенти, Комисија за акредитацију и ширу јавност.

Континуирано праћење квалитета је регулисано *Правилником о обезбеђењу квалитета*. Правилник дефинише мере и поступке које изводе сви субјекти обезбеђења квалитета, водећи рачуна о стандардима за сваку од области чији се квалитет прати и контролише. Стандарди су прописани од стране Националног савета за високо образовање и заједно са *Правилником за обезбеђење квалитета* јавно су доступни сваком наставнику, сараднику и студенту Школе. Континуирано праћење квалитета у свим областима реализује се организовањем анкетаирања запослених, бивших и садашњих студената и послодаваца. Поред тога сви субјекти Школе континуирано прате ниво квалитета у свим областима и о уоченим недостацима обавештавају Комисију за обезбеђење квалитета и остале субјекте Школе. Према *Правилнику о обезбеђењу квалитета*, једном у три године се врши периодична провера квалитета свих делатности Школе. Процес самовредновања Школе координира и спроводи Комисија за обезбеђење квалитета, а у њему учествују представници свих субјеката Школе.

S	Обавезно самовредновање сваке треће године
W	Кроз акциони план реализације задатака промовисати културу квалитета као и спровођење мера које су усвојили Наставно веће и Савет Школе
O	Неодговорност појединих субјеката у Школи за реализацију задатака за које су задужени.
T	Недовољна развијена свест о значају квалитета рада у свим сегментима високог образовања у складу са принципима Болоњског процеса

б) SWOT анализа

Елементи анализе			Вредност
Континуитет у реализацији процеса обезбеђ. и унапређ. квалитета	S	Треће самовредновање Школе	+++
	W	Резултати самовредновања неких већ изведених активности нису пажљиво анализирани	++
	O	Акциони план 2011 -2016	+
	T	Недостатак спремности за промене	+++
Повратна информација о квалитету стечених компетенција дипломираних студената	S	Ова активност по први пут урађена	+++
	W	Недовољан број враћених анкетних упитника	+++
	O	Анализа добијених резултата	++
	T	Недовољна заинтересованост послодаваца	+++
Усаглашавање са стратегијом унап. квалитета са другим високим школама	S	Постоји висока сагласност са студијским програмима других васпитачких школа	+++
	W	Недостатак сарадње са другим високошколским установама у земљи и у иностранству.	++
	O	Укидање визног режима и остварени контакти у вези учешћа у Темпус пројекту	+
	T	Недовољна заинтересованост наставника и студената	+++
Периодичност процеса	S	Самовредновање све више постаје континуирана активност	+++
	W	Неадекватно схватање потребе неговања квалитета	++
	O	Усвојени планови из области квалитета обавезују	+++
	T	Неспремност да се прихвате лоше оцене студентског вредновања.	+

Оцена испуњености: испињен у целини

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:

Школа улаже напор да испоштује све елементе система обезбеђења квалитета који су прописани стандардима. Пошто је ово други процес самовредновања у Школи, функционисање овог система је могуће објективно оценити. Школа је сагледала предности, недостатке, могућности и препреке и израдила Акциони план за реализацију Стратегије обезбеђења квалитета 2011 -2016.

д) Показатељи и прилози за Стандард 14:

Прилог 14.1. Информације присутне на сајту високошколске установе www.vivasabac.edu.rs о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада високошколске институције

3. ОПШТА ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА СА ПРЕДЛОГОМ МЕРА

Општа оцена је да је Школа и у свом ранијем раду показивала пуну бригу за квалитет, као и да се у периоду реформских процеса у Школи много тога урадило у складу са постављеним стандардима квалитета, али и да је један број питања остао за даље решавање и побољшање. Сви запослени су свесни потребе континуираног унапређења квалитета, посебно кроз упознавање са праксом најбољих, њену адаптацију и креативну примену у сопственом раду.

Висока школа струковних студија за васпитаче у Шапцу потпуно или делимично испуњава све стандарде који су прописани од стране Националног савета за високо образовање. За сваку област самовредновања. Школа има утврђену Стратегију и Правилник за обезбеђење квалитета. Ови документи садрже све елементе којим су регулисани субјекти, област и норме и мере за континуирано праћење и оцену квалитета и као целина чине систем за обезбеђење квалитета свих делатности Школе.

Студенти имају активну улогу у свим сегментима система обезбеђења квалитета и њихово учешће у органима Школе је регулисано Статутом и одговарајућим правилницима

У Школи се изводи један основни студијски програм и четири програма специјалистичких студија, при чему сви они садрже све елементе који су прописани Законом о високом образовању. Поред тога сви стандарди којима се утврђује квалитет наставног процеса, укључујући и библиотечке и информатичке ресурсе испуњени су у задовољавајућој мери.

Школа мора да успостави дугорочно системско праћење реализације студијских програма и да обавља континуиране иновације и промене за које се укаже потреба.

Школа задовољава законски прописане норме за напредовање студената. Неопходно је ближе дефинисати механизам за отклањање уочених недостатака који се тичу оцењивања студената и других елемената наставног процеса

Квалитет научно истраживачког рада и ниво постигнутих резултата наставника и сарадника треба побољшати. Ово се може учинити кроз повећање броја пројеката, мобилношћу наставника и студената као и организованијом сарадњом и разменом искустава са сличним школама у окружењу. Неопходно је да Школа сачини програм континуираног праћења и оцењивања научног и стручно-истраживачког рада наставника и сарадника.

Општу оцену да Школа испуњава стандарде квалитета у великој мери потврђује:

Стандард 1

- Савет Школе донео је Стратегију обезбеђења квалитета;
- Политика обезбеђења квалитета објављена је на Интернет-презентацији Школе;

Будуће мере: Комисија за квалитет и Наставно веће ће континуирано пратити остваривање Акционог плана Стратегије за унапређење квалитета и давати предлоге за унапређење.

Стандард 2

Школа је усвојила стандарде и поступке за обезбеђење квалитета своје делатности и они су доступни јавности.

На предлог Комисије за обезбеђење квалитета Наставно веће, на седници од 01. јуна 2010. је усвојило *Правилник о самовредновању квалитета студијских програма, наставе, рада наставника, служби и услова рада*, у коме се ближе одређују питања везана за процес обезбеђења и проверу квалитета. Документ је јавно доступан и налази се на званичној Интернет-презентацији Школе.

Стандард 3

Школа је обезбедила све елементе који према Стандардима и поступцима за самовредновање Националног савета за високо образовање, чине систем обезбеђења квалитета.

- Формирана је Комисија за обезбеђење квалитета,
- Наставно веће је утврдило стандарде квалитета и процедуре за праћење и проверу квалитета;
- Постављени су оквири за организацију система квалитета;
- Обезбеђење квалитета регулисано је Статутом Школе, а стандарди су уграђени у све нормативне акте;

Даљи рад на учвршћивању система обезбеђења квалитета треба усмерити у формирању радних тимова са дефинисаним улогама и одговорностима, изради докумената система квалитета (пословници, процедуре, упутства, обрасци).

Стандард 4

- Школа је израдила четири нова специјалистичка студијска програма који су акредитовани у Министарству просвете; Најпре је акредитован специјалистички програм из области физичког васпитања.
- У складу са интенцијама реформе, након упозорења о отклањању недостатака, кориговани су и програми за припрему деце за полазак у школу, музичко - сценски израз и ликовно васпитање на одговарајући начин;
- Основни студијски програм пролази кроз константну самоевалуацију којом се бави Наставно веће, а и студенти уписани по новом програму дали су своје мишљење у анкети.

Студијски програм ће и даље бити предмет евалуације и интерне и екстерне, у циљу његовог побољшања и осавремењавања.. Специјалистичке студије ће такође бити предмет систематског праћења, континуиране иновације и промена за које се укаже потреба.

Стандард 5

- Наставни процес у самоевалуацији и студентском оцењивању потврдио се задовољавајућим;
- Значајна је партиципација студената у наставном процесу;
- У доживљају студената, настава подстиче на размишљање и креативност у великој мери;
- Предавања су јасна, са много примера, занимљива и динамична;
- Студенти су у великом проценту однос наставника према студентима окарактерисали као коректан и са поштовањем;
- И наставници и студенти су оценили да је недовољна заступљеност савремене технологије у наставном процесу, али је новим мерама (набавком рачунара и других учила) створен предуслов за превазилажење постојећег стања.

Школа ће прилагодити активности и форме рада сарадника у настави, како би се часови вежбања учинили ефикаснијим; У дугорочном плану, Школа ће радити на развијању улоге информатичког центра као значајне подршке наставном процесу.

Стандард 6

- У самоевалуацији стручног рада школе, процеси и резултати оцењени су квалитетним;
- Таквим је оцењен и научноистраживачки, уметнички и стручни рад наставника изван школских оквира;
- Школа је у организацији скупова, трибина, радионица, сарађивала са предшколским установама, другим васпитачким школама, Институтом за психологију, Институтом за ментално здравље и др.;

Школа ће настојати да развија и негује креативни и иновативни приступ стручном раду наставника и сарадника. У будућности ће свој стручни рад чвршће везати за потребе предшколских установа и инклузивног образовања.

Стандард 7

- Кад је у питању квалитет наставника, оцена је да школа задовољава потребне стандарде.

У досадшњем раду Школа се придржавала строгих процедура за избор наставника, с намером да се истоветна правила поштују и при избору сарадника. Опредељење Школе је дугорочна политика квалитетне селекције младих кадрова, којима ће Школа омогућавати даље квалитетно усавршавање.

Стандард 8

- Квалитет студената Школа обезбеђује селекцијом на пријемном испиту, провером знања током наставе и на испиту, праћењем резултата оцењивања и пролазности на испитима;

- У служби квалитета је информатор са свим релевантним подацима за потенцијалне и уписане студенте;
- У школи је установљена пракса да се студенти унапред упознају са својим правима и обавезама, критеријумима, правилима и процедурама оцењивања.

Разматрање и побољшавање процедуре уписа, омогућавање различитих могућности студентског организовања у складу са Законом.

Стандард 9

- У Школи је обезбеђен квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса;
- Ранији Правилник о уџбеницима допуњен је и измењен у складу са новим захтевима;
- Настава је покривена одговарајућим уџбеницима, а за један број предмета у новом програму приступљено је писању уџбеника;
- Конституисан је рад информатичког центра; доступности његовог рада, као и рада библиотеке и читаонице је 12 часова дневно.

У будућем раду планира се осавремењавање библиотеке и информатичког центра.

Стандард 10

- У обезбеђењу стандарда 10, Статутом и другим актима, утврђени су органи управљања, њихове надлежности и одговорности, у складу са Законом о високом образовању;
- Статутом и другим актима Школе, утврђена је структура, организационе јединице, њихов делокруг рада, координација и контрола.

Доношење правилника и других аката, којима ће се детаљно покрити све области рада Школе.

Стандард 11

Школа испуњава стандарде кад је у питању простор и опрема, али је спремна за улагања у још већи квалитет.

Стандард 12

- Школа испуњава обавезу обезбеђивања финансијске стабилности и ликвидности, као и јавности извора финансирања и начина коришћења финансијских средстава.

Стандард 13

- Школа даје значајну улогу студентима у самовредновању и провери квалитета;
- Студенти су чланови Комисије за обезбеђење квалитета;
- Студенти дају своје мишљење о политици обезбеђења квалитета;
- Студенти у анкетама дају своје мишљење о студијском програму, наставном процесу, као и другим стандардима квалитета.

Школа ће систематски пратити и периодично проверавати обезбеђивање квалитета, поступцима и процедурама које је усвојила.

СПИСАК ПРИЛОГА

Прилог 1.1. а) Стратегија обезбеђења квалитета 2007-2010

Прилог 1.1. б) и Прилог 1.2. Стратегија обезбеђења квалитета 2011-2016 са мрама и субјектима обезбеђења квалитета

Прилог 1.3. Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета 2011-2016

Прилог 2.1. Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе - *Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђивање квалитета*

Прилог 2.2. *Правилник о самовредновању квалитета студијских програма, наставе, рада наставника, служби и услова рада*

Прилог 2.3. Усвојен Годишњи извештај о раду Комисије за квалитет

Прилог 3.1. а) Одлука о формирању Комисије за обезбеђење квалитета

Прилог 3.1. б) Одлука о разрешењу чланице Комисије за квалитет

Прилог 3.1. ц) Допуна Одлуке о именовану Комисије за квалитет

Прилог 3.1. д) Одлука о именовану студената – чланова Комисије за квалитет

Прилог 3.1. е) Изводи из Статута о праћењу квалитета и Комисији за квалитет

Прилог 3.2. Спроведене анкете, списак

Прилог 3.3. Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера

Табела 4.1. Листа студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената школске 2008/2009.; 2009/2010. и 2010/11.

Табела 4.2. Обухваћеност сваког програмског исхода учења у оквиру обавезних предмета појединачних студијских програма

Прилог 4.1.а) Уверење о акредитацији студијског програма основних струковних студија

Прилог 4.1.б) Одлука о акредитацији – специјалиста за физичко васпитање

Прилог 4.1.ц) Одлука о акредитацији – специјалиста за ликовно васпитање

Прилог 4.1.д) Одлука о акредитацији – специјалиста за музичко-сценски израз

Прилог 4.1.е) Одлука о акредитацији – специјалиста за припремно предшколски програм

Прилог 4.2. Процент дипломираних студената (у односу на број уписаних) у школској 2008/2009.; 2009/2010. и 2010/2011. години у оквиру акредитованих студијских програма

Прилог 4.3. Просечно трајање студија у школској 2008/2009.; 2009/2010. и 2010/2011. години у односу на ранији петогодишњи и десетогодишњи период

Прилог 4.4. Стопа одустајања студената од даљег студирања

Прилог 4.5. Број студената који су уписали наредну школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60), (мање од 37) за сваки студијски програм

Прилог 4.6. Спроведене анкете студената, списак

Прилог 4.8. Мишљење дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења

Прилог 4.9. Задовољство послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца

Прилог 5.1.а) Анкете студената о квалитету наставног процеса у оквиру *Извештаја о студентском вредновању педагошког рада наставника*

Прилог 5.1.б) Анкете студената о квалитету наставног процеса у оквиру *Извештаја о студентском вредновању студијског програма*

Прилог 5.1. ц) Анализа задовољства дипломираних студената 2009/2010

Прилог 5.2. а) Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе у оквиру *Правилника о правилима студија*

Прилог 5.2. б) Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе у оквиру *Правилника о полагању испита и оцењивању*

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Табела 6.1. а) Број и списак SCI-индексираних радова по годинама за претходни петогодишњи период

Табела 6.1. б) Број и списак уметничких радова

Табела 6.3. Списак наставника и сарадника запослених и ангажованих у Школи, учесника у међународним пројектима за период 2006-2010 и период 2011-2014

Табела 6.5. Списак објављених докторских дисертација и одговарајуће публикације у часописима са рецензијом који приказују резултате докторске дисертације за све кандидате који су докторирали на високошколској установи у периоду 2006-2011. год.

Прилог 6.1. Награде и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком раду

Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених на пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи

Прилог 6.5. Листа опреме у власништву установе која се користи за научноистраживачки, уметнички и стручни рад

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника на високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Број запослених наставника у односу на укупни број студената

Прилог 7.3. Програм развоја кадра и анализа потреба наставног кадра

Табела 8.1. Преглед броја студената по студијским програмима и годинама студија

Прилог 8.1.а) Правилник о процедури пријема студената на основне струковне студије

Прилог 8.1.б) Правилник о процедури пријема студената на студијске програме другог степена струковних студија

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Анкете студената о процени услова и организације студијских програма 2009/10.⁵ у оквиру *Извештај о студентском вредновању студијског програма*

Прилог 8.4. Анкете студената о процени објективности оцењивања⁶ у оквиру *Извештај о студентском вредновању педагошког рада наставника*

Прилог 8.5. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Прилог 8.5.а) Пролазност студената у јануарско-фебруарском испитном року 2009/10.

Прилог 8.5.б) Пролазност студената у априлском испитном року 2009/10.

Прилог 8.5.ц) Пролазност студената у јунском испитном року 2009/10.

Прилог 8.5.д) Пролазност студената у септембарском испитном року 2009/10.

Прилог 8.5.е) Пролазност студената у октобарском испитном року 2009/10.

Прилог 8.5.ф) Пролазност студената у октобарском (2) испитном року 2009/10.

Прилог 8.5.г) Пролазност студената специјалистичких студија 2009/10.

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Назив уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени у Школи

Прилог 9.1. а) Општи акт - *Правилник о уџбеницима*

Прилог 9.1. б) Правилник о издавачкој делатности

Прилог 9.2. Попис информатичких средстава

Прилог 9.3. Списак литературе у првом семестру

Прилог 9.4. Списак литературе у другом семестру

Прилог 9.5. Списак литературе у трећем семестру

Прилог 9.6. Списак литературе у четвртном семестру

Прилог 9.7. Списак литературе у петом семестру

Прилог 9.8. Списак литературе у шестом семестру

Прилог 9.9. Списак литературе на специјалистичким студијама

Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.1. Статут високошколске јединице

Прилог 10.2. Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.3. Анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионе, лабораторије, наставне базе, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Прилог 11.1. Однос укупног простора и броја студената на свим акредитованим студијским програмима

⁵ Анкете студената су архивирани и доступни у Школи.

⁶ Исто.

Прилог 12.1. Финансијски план за 2011 . годину

Прилог 12.2. Финансијски извештај за 2010 . годину

Прилог 13.1. Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета:

Прилог 13.1. Списак упитника које у поступку самовредновања попуњавају студенти и списак студената-чланова Комисије за квалитет

Прилог 13.1. а) Анализа анкетних упитника за новоуписане студенте

Прилог 13.1. б) Извештај о студентском вредновању студијског програма

Прилог 13.1. ц) Извештај о студентском вредновању педагошког рада наставника

Прилог 13.1. д) Анализа задовољства дипломираних студената

Прилог 13.1. е) Анкета студената о раду ненаставног особља у *Извештају о студентском вредновању ненаставног особља и вредновању библиотеке и информатичке подршке*

Прилог 13.1. ф) Извештај о студентском вредновању библиотеке и информатичке подршке у *Извештају о студентском вредновању ненаставног особља и вредновању библиотеке и информатичке подршке*

Прилог 13.2. Анкете студената⁷

Прилог 14.1. Информације присутне на сајту високошколске установе www.vivasabac.edu.rs о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада високошколске институције

КОМИСИЈА ЗА КВАЛИТЕТ:

1. мр Бранка Павловић
2. др Светлана Карић
3. мр Татјана Бајић
4. Др Ружица Јовановић
5. Стефан Нинковић
6. Љубинка Поповић
7. Мирјана Тадић
8. Бојана Зељић

Директор

⁷ Доступне у Школи. Погледати Прилог 3.2. у коме су наведене анкете које студенти попуњавају у току процеса самовредновања Школе.

мр Живан Лукић